

NEMZETI
AKKREDITÁLÓ
TESTÜLET

Nemzeti Akkreditálási Rendszer

**IAF Útmutató
az ISO/IEC Guide 66
alkalmazásához**

NAR-IAF GD 6

1. kiadás

2007. január

IAF GD 6:2006

Issued: 15 August 2006 Application Date: 15 August 2007 IAF-GD6-2006 Issue 4

© International Accreditation Forum, Inc. 2006

International Accreditation Forum, Inc.

IAF Útmutatók

IAF Útmutató
az ISO/IEC Guide 66 alkalmazásához
Általános követelménye környezetirányítási rendszert (KIR)
tanúsító/regisztráló szervezetek akkreditálásához

Issue 4

(IAF GD 6:2006)

IAF GD 6:2006 ***International Accreditation Forum, Inc.***

Issue 4 IAF Guidance on the Application of ISO/IEC Guide 66 Page 2

Issued: 15 August 2006 Application Date 15 August 2007 IAF-GD6-2006 Issue 4

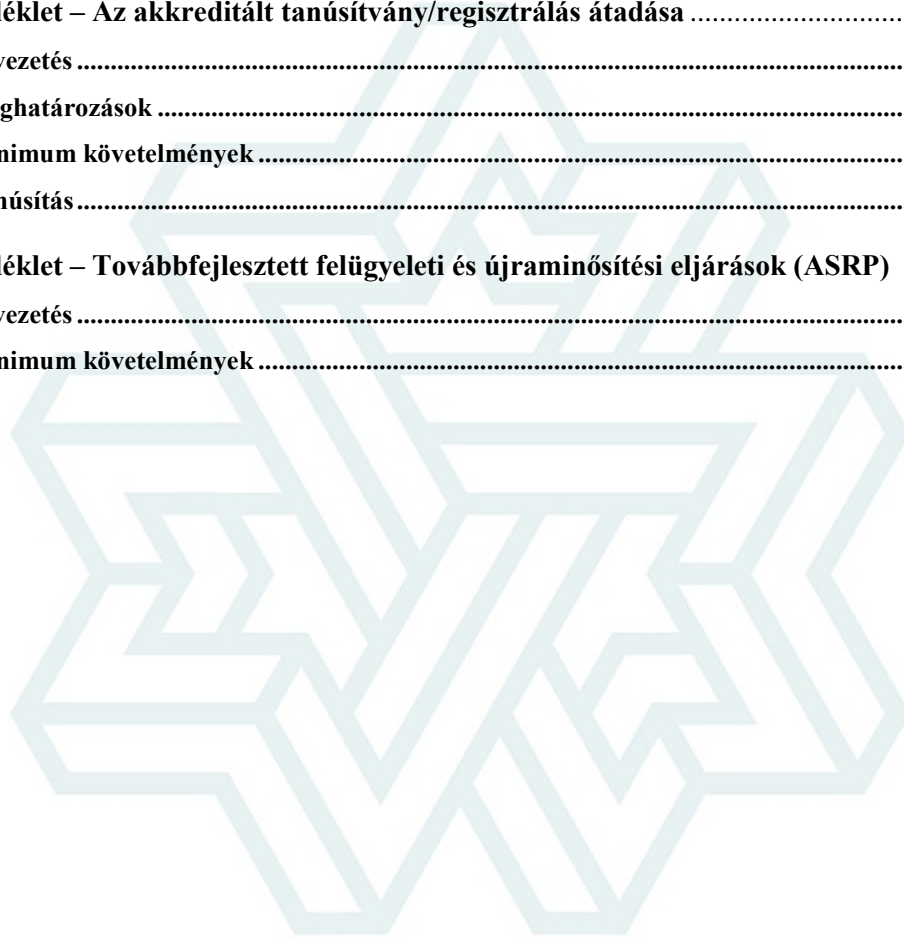
© International Accreditation Forum, Inc. 2006

TARTALOMJEGYZÉK

1	Alkalmazási terület	7
2	Normatív hivatkozások	7
3	Fogalom meghatározások	7
	IAF Útmutató a 3. szakaszhoz (G.3.1.1.)	
4	Követelmények a tanúsító/registrláló szervezetekkel szemben	8
4.1	Tanúsító/registrláló szervezetek	8
4.1.1	Általános követelmények	8
	IAF Útmutató a 4.1.1. szakaszhoz (G.4.1.1. – G.4.1.6.)	
4.1.2	Szervezeti felépítés	9
	IAF Útmutató a 4.1.2. szakaszhoz (G.4.1.7.- G.4.1.30.)	
4.1.3	Alvállalkozói szerződés	14
	IAF Útmutató a 4.1.3. szakaszhoz (G.4.1.31. – G.4.1.35.)	
4.1.4	Minőségügyi rendszerek	15
	IAF Útmutató a 4.1.4. szakaszhoz (G.4.1.36. – G.4.1.37.)	
4.1.5	A tanúsítás/registrlálás megadásának, fenntartásának, kiterjesztésének, szűkítésének, felfüggesztésének és visszavonásának feltételei	15
	IAF Útmutató a 4.1.5. szakaszhoz (G.4.1.38. – G.4.1.39.)	
4.1.6	Belső auditok és vezetőségi átvizsgálások	15
	IAF Útmutató a 4.1.6. szakaszhoz (G.4.1.40. – G.4.1.42.)	
4.1.7	Dokumentáció	16
	IAF Útmutató a 4.1.7. szakaszhoz (G.4.1.43.)	
4.1.8	Feljegyzések	16
4.1.9	Bizalmasság	16
	IAF Útmutató a 4.1.9. szakaszhoz (G.4.1.44. – G.4.1.45.)	
4.2	Tanúsító/registrláló szervezet személyzete	16
4.2.1	Általános előírás	16
	IAF Útmutató a 4.2.1. szakaszhoz (G.4.2.1. – G.4.2.3.)	
4.2.2	Auditorok és műszaki szakértők képzettségi kritériumai	17
4.2.3	Kiválasztási eljárás	17
	IAF Útmutató a 4.2.3.1. szakaszhoz (G.4.2.4.)	
	IAF Útmutató a 4.2.3.2. szakaszhoz (G.4.2.5. – G.4.2.6.)	
4.2.4	Minősítő személyzet szerződtetése	18
4.2.5	A minősítő személyzetre vonatkozó feljegyzések	18
4.2.6	Eljárások az auditorsoporttagok számára	18
	IAF Útmutató a 4.2.6. szakaszhoz (G.4.2.7. – G.4.2.16.)	
4.3	Tanúsítási/registrlálási követelmények módosítása	21
4.4	Fellebbezések, panaszok és viták	21
5	Tanúsítási/registrlálási követelmények	22
5.1	A tanúsítás/registrlálás kérelmezése	22
5.1.1	Információ az eljárásról	22
5.1.2	Kérelem	22
5.2	Felkészülés a minősítésre	22
	IAF Útmutató az 5.2. szakaszhoz (G.5.2.1. – G.5.2.2.)	
5.3	Minősítés	22
	IAF Útmutató az 5.3. szakaszhoz (G.5.3.1. – G.5.3.24.)	
5.4	Minősítő jelentés	31
	IAF Útmutató az 5.4. szakaszhoz (G.5.4.1.)	
5.5	Döntés a tanúsításról/registrlálásról	31
	IAF Útmutató az 5.5. szakaszhoz (G.5.5.1. – G.5.5.7.)	
5.6	Felügyelet és újraminősítési eljárások	32
	IAF Útmutató az 5.6. szakaszhoz (G.5.6.1. – G.5.6.14.)	
5.7	Tanúsítványok és emblémák alkalmazása	35

IAF Útmutató az 5.7. szakaszhoz (G.5.7.1. – G.5.7.5.)

5.8	Hozzáférés a szállítókhoz eljuttatott panaszokról készült feljegyzésekhez	35
1	sz. melléklet – KIR Auditor idő	36
2	sz. melléklet – Az akkreditált tanúsítvány/regisztrálás átadása	44
2.1	Bevezetés	44
2.2	Meghatározások	44
2.3	Minimum követelmények	44
2.4	Tanúsítás	45
3	sz. melléklet – Továbbfejlesztett felügyeleti és újraminősítési eljárások (ASRP)	44
3.1	Bevezetés	445
2.3	Minimum követelmények	445

Kiadás száma: 4
Készítette: 1. Sz. munkacsoport
Jóváhagyta: IAF Tagok
Kiadás időpontja: 2006. augusztus 15.
Információ: John Owen, IAF Titkár
Tel: +612 9481 7343
E-mail: <secretary@iaf.nu>

Dátum: 2006. május 22.
Alkalmazás: 2007. augusztus 15.

0.1. Bevezetés az IAF Útmutatóba

0.1.1. Az ISO/IEC Guide 66:1999 egy olyan nemzetközi útmutató, mely a környezetirányítási rendszereket (KIR) minősítő és tanúsító/regisztráló szervezetek számára kritériumokat állapít meg. Ha ezeket a szervezeteket világszerte egyöntetűen alkalmazott módszer szerint kívánjuk akkreditálni az ISO/IEC Guide 66-nak megfelelően, a Guide-hoz némi útmutatóra szükség van. Ezt jelen útmutató biztosítja. Az egyik cél az, hogy az akkreditáló testületek képesek legyenek azon szabványok alkalmazásának harmonizálására, melyekkel a tanúsító/regisztráló szervezeteket minősítik. Ez fontos lépést jelent az akkreditálások kölcsönös elismerése felé. Reméljük, jelen Útmutató maguknak a tanúsító/regisztráló szervezeteknek és az általuk tanúsított szervezeteknek is hasznára válik.

0.1.2. Kényelmi szempontból az ISO/IEC Guide 66 címei elsőként **félkövér** betűkkel kerültek nyomtatásra; Az ajánlott Útmutatót (Guidance), a hivatkozás megkönnyítésére „G.” betűvel jelöltük. A megfelelés követelményeit az ISO/IEC Guide 66 tartalmazza. Jelen IAF Útmutató nem támaszt további követelményeket.

0.1.3. Jelen Útmutató az akkreditációs testületek közötti kölcsönös elismerés egyezmények alapját fogja képezni, és az ISO/IEC Guide 66 következetes alkalmazása végett fontos. Az IAF Multilaterális Egyezmény (Multilateral Agreement, MLA) tagjai és az Egyezményhez tagságért folyamodók felülvizsgálják majd egymás ISO/IEC Guide 66 alkalmazását; jelen Útmutatót az akkreditáló testületek várhatóan teljes egészében általános működési szabályaik közé adaptálják majd.

0.1.4. A jelen dokumentumban használt „kell” („shall”) kifejezés azokra, az ISO/IEC Guide 66 által megkövetelt előírásokra utal, melyek kötelező erejűek. A „szükséges” („should”) kifejezés csak útmutatót takar, mely, bár nem kötelező erejű, az IAF a követelményeknek való megfeleléshez elismert eszközül szolgál. Azok a tanúsító/regisztráló szervezetek, akiknek a rendszere bármiben eltér az IAF Útmutatótól, csak akkor lehetnek akkreditálásra jogosultak, ha az akkreditáló testület felé demonstrálni tudják, hogy megoldásaik egyenlő mértékben megfelelnek az ISO/IEC Guide 66 vonatkozó szakaszának.

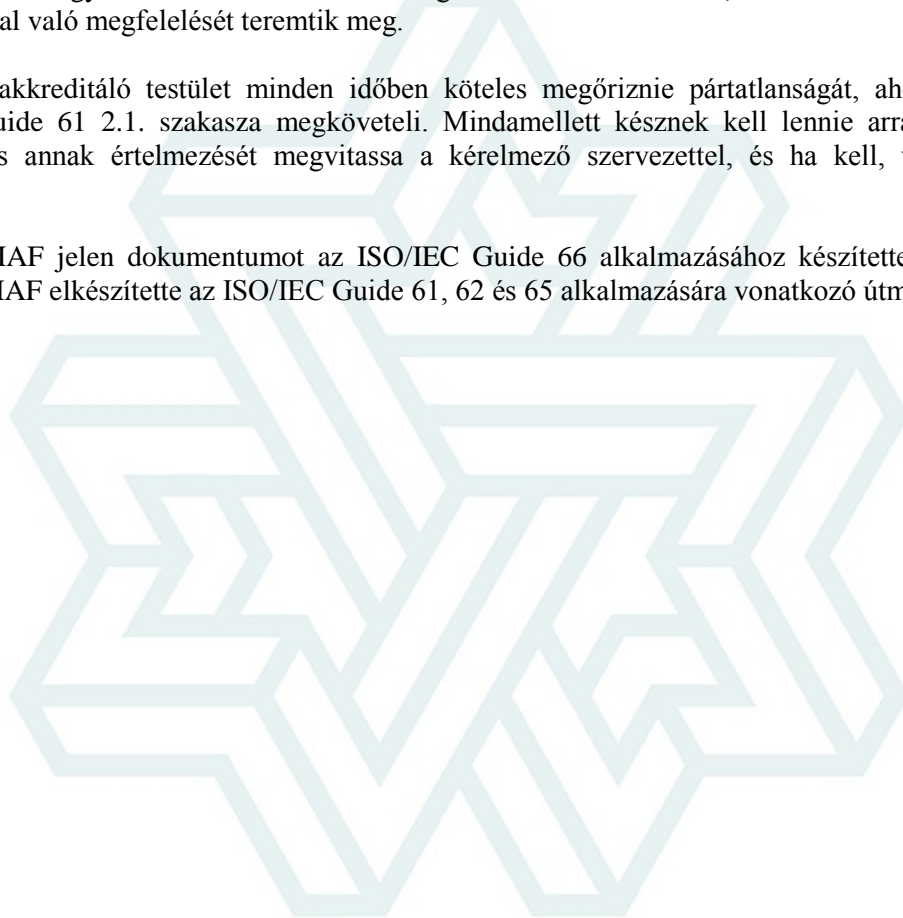
0.1.5. Számos helyen az útmutató anyaga nem korlátozódik kizáróan az akkreditáló testület által a tanúsító/regisztráló szervezettől elvártakra, hanem kitér a tanúsítandó/regisztrálandó KIR szervezettel szembeni elvárásokra. Ennek oka nem az, hogy az akkreditáló testület és az ilyen szervezetek között valamilyen közvetlen kapcsolat állna fenn, hanem inkább elmagyarázza, hogy mit is vár el az akkreditáló testület a tanúsító/regisztráló szervezettől, az mire legyen képes. Csak a tanúsításért/regisztrálásért folyamodó szervezet ISO 14001-ben megfogalmazott felelőségek kiemelése által tudtuk azt illusztrálni, hogy az akkreditáló testület a tanúsító/regisztráló szervezettől milyen lépéseket, milyen kompetenciákat vár el.

0.1.6. Jelen útmutatók nem kívánnak sem létrehozni, sem értelmezni, hozzáadni vagy elvenni azoknak a KIR szabványoknak a követelményeiből, melyekkel szemben egy szervezet tanúsítást/regisztrálást szeretne. Számukra a követelményeket a KIR szabvány fogalmazza meg (pl. ISO 14001). Ezek az útmutatók elsősorban az akkreditáló testületek számára készültek: a KIR tanúsítás/regisztrálás területén tevékenykedő tanúsító/regisztráló szervezetek akkreditálásához. Ugyanakkor jelen útmutatók segíthetik a tanúsításra/regisztrálásra készülő szervezeteket is, hiszen jelzik, mire kell figyelemmel lennie a tanúsító/regisztráló szervezeteknek, amikor KIR rendszerüknek a szabvánnyal való megfelelését teremtik meg.

0.1.7. Az akkreditáló testület minden időben köteles megőriznie pártatlanságát, ahogyan azt az ISO/IEC Guide 61 2.1. szakasza megköveteli. Mindamellettt késznek kell lennie arra, hogy jelen útmutatót és annak értelmezését megvitassa a kérelmező szervezettel, és ha kell, válaszoljon a kérdéseikre.

0.1.8. Az IAF jelen dokumentumot az ISO/IEC Guide 66 alkalmazásához készítette, útmutatóul. Emellett az IAF elkészítette az ISO/IEC Guide 61, 62 és 65 alkalmazására vonatkozó útmutatókat is.

ALKALMAZÁSI ÚTMUTATÓ AZ ISO/IEC GUIDE 66 HASZNÁLATÁHOZ

ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK A KÖRNYEZETIRÁNYÍTÁSI RENDSZEREKET (KIR) MINŐSÍTŐ ÉS TANÚSÍTÓ/REGISZTRÁLÓ SZERVEZETEKSEL SZEMBEN

1 Alkalmazási terület

2 Normatív hivatkozások

3 Fogalommeghatározások

IAF Útmutató a 3. szakaszhoz (G.3.1.1.)

G.3.1.1. Jelen dokumentumban az IAF Útmutóra ezek a meghatározások érvényesek:

Akkreditált tanúsítvány: Az akkreditálási feltételekkel összhangban, akkreditálási jelet vagy kijelentést hordozó, a tanúsító/regisztráló szervezet által kiadott tanúsítvány.

Minősítés: Egy szervezet tanúsításához/regisztráláshoz kapcsolódó összes tevékenység, melyekkel eldönthető, hogy a szervezet megfelel-e a tanúsítvány/regisztráció megadásához szükséges megjelölt szabvány vonatkozó szakaszaiban előírtaknak; hogy azok helyesen kerültek-e bevezetésre, beleértve a dokumentációk átvizsgálását, az auditot, az audit jelentés összeállítását és megfontolását és egyéb kapcsolódó tevékenységet, mellyel megadható az a szükséges információ, melynek birtokában meghozható a döntés a tanúsítvány/regisztráció megadásáról.

Logo: Általában stilizált szimbólum, melyet egy testület azonosításra használ. Az embléma jel is lehet.

Jel: Törvényesen bejegyzett védjegy vagy más módon védett szimbólum, melyet az akkreditáló testület vagy a tanúsító/regisztráló szervezet szabályozásának megfelelően adnak ki; jelzi, hogy egy testület által működtetett rendszer megfelelően bizonyult, avagy a vonatkozó termékek vagy egyének megfelelnek a meghatározott szabvány követelményeinek.

Nemmegfelelés: Egy vagy több környezetirányítási rendszer követelmény alkalmazásának és fenntartásának eredménytelensége vagy hiánya, vagy olyan helyzet, amelyben az objektív bizonyítékok alapján jelentős kétség merül fel a szervezet által szállított termék minőségét illetően.

A tanúsító/regisztráló szervezet szabadon megnevezheti a hiányosságok különböző szintjeit és a javítandó területeket (pl. súlyos és enyhe nem-megfelelés, megjegyzés, stb.). A nem-megfelelés fenti meghatározásának megfelelő valamennyi hiányosságot a G.5.5.4. és a G.5.6.1. pontokban leírtak szerint kell kezelni.

Újraminősítés: A minősítés (lásd fent) megismétlése, figyelembe véve a G.5.6.13. szakaszban foglaltakat. (Megjegyzés: Az újraminősítés során az 1. és 2. lépcső összevonható egy látogatás keretébe.)

4 Követelmények a tanúsító/regisztráló szervezetekkel szemben

4.1 Tanúsító/regisztráló szervezetek

4.1.1 Általános követelmények

IAF Útmutató a 4.1.1. szakaszhoz (G.4.1.1. – G.4.1.6.)

G.4.1.1. A KIR tanúsítás/regisztrálás területén akkreditált tanúsító/regisztráló szervezeteknek jelen Útmutató figyelembevételével kellene kiadnia a tanúsítványokat.

G.4.1.2. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.1.1. szakasza szerint a tanúsító/regisztráló szervezetek semmilyen formában nem gyakorolhatnak diszkriminációt, pl. a tanúsítás késleltetése vagy felgyorsítása által rejtett diszkriminációt.

G.4.1.3. ISO/IEC Guide 66 4.1.1.2. b) szakasza előírja, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet valamennyi kérelmező részére elérhetővé tegye szolgáltatásait. Ugyanakkor tanúsító/regisztráló tevékenység azon területen nem gyakorolható, ahol a tanúsító/regisztráló szervezet nincs minősítve a tanúsításra/regisztrálásra, vagy ahol úgy döntött, hogy meghatározott kategóriában egyetlen szervezet felé sem biztosít szolgáltatást.

Például egy tanúsító/regisztráló szervezet, a törvényekben megengedett mértékig, korlátozhatja szolgáltatását bizonyos földrajzi régióban működő kérelmezőkre; vagy limitálhatja tevékenységét a műszaki szektorban működő szervezetekre, vagy a szektor egy részére, melyben a tanúsító/regisztráló szervezet rendelkezik akkreditált tevékenységi körrel.

G.4.1.4. Ha akkreditálás alatt álló tanúsító/regisztráló szervezet kihasználva az ISO/IEC Guide 66 4.1.1.3. szakaszát egy szervezetet az ISO 14001-től eltérő szabvánnyal vagy egyéb normatív dokumentummal szemben tanúsít/regisztrál, ezt az egyéb dokumentumot a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

G.4.1.5. ISO/IEC Guide 66 4.1.1.3. számú szakaszában „amennyiben magyarázat szükséges” rész az akkreditáló testület által elismert dokumentumokra alkalmazandó. Az ISO/IEC Guide 66 3.2. és 3.3. számú szakaszaiban szereplő „és a rendszerben megkívánt mindennemű kiegészítő dokumentáció” megfogalmazás az akkreditáló szervezet által elismert dokumentációt jelenti, mely a vonatkozó szabvány vagy útmutató alkalmazására vonatkozó további vagy kiegészítő útmutatót biztosít. Kivételes esetekben a tanúsító/regisztráló szervezet maga is kibocsáthatja a kiegészítő dokumentációt, az ISO/IEC Guide 66 4.1.1.3. szakaszában megköveteltek szerint.

G.4.1.6. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.1.5. szakaszában említett Jogi és Szabályozási Megfelelés a következőt jelenti:

- (a) A tanúsított/regisztrált KIR-ű szervezet rendelkezzen olyan irányítási rendszerrel, mely a tevékenységeinek, termékeinek és szolgáltatásainak környezeti tényezőire és a kapcsolódó hatásokra vonatkozó szabályozási előírásoknak folyamatosan meg képes felelni. A tanúsító/regisztráló szervezet megerősíti, hogy a megkívánt megfelelések elérésére képes rendszer teljes egészében bevezetésre került.
- (b) A tanúsító/regisztráló szervezet dolgozzon ki olyan eljárásokat, melyek a tanúsító/regisztráló szervezet tevékenysége során fényre került nem-megfelelésekre, nem-megfelelés jeleire, a vonatkozó szabályzatok rendelkezéseivel együtt, a tanúsító/regisztráló szervezet által teendők részleteit tartalmazzák. Ezek az eljárások elő kell írják, hogy bármilyen felfedezett nem-megfelelést közölni kell az auditált szervezettel (nem feltétlenül írásban). Fontos, hogy a szervezetet ezekről a szabályzatokról előre tájékoztassák.
- (c) A tanúsító/regisztráló szervezetnek tisztában kell lennie azzal a ténnyel, hogy egy szervezetre vonatkozó környezetvédelmi szabályzó előírások a telephely határain belül és kívül is érvényesek lehetnek. A szabályozó ellenőrzők számos forrásból származhatnak; a tanúsító/regisztráló szervezetnek tudnia szükséges, melyiket kell figyelembe venni.

4.1.2 Szervezeti felépítés

IAF Útmutató a 4.1.2. szakaszhoz (G.4.1.7.- G.4.1.30.)

G.4.1.7. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. c) és 4.1.2. m) szakaszaiban említett felsővezető, alkalmazott és/vagy személyzet nem jelent feltétlenül teljes munkaidős alkalmazottakat, viszont más munkaviszonyuk nem sértheti a pártatlanságot.

G.4.1.8. Az akkreditálás csak olyan szervezetnek adható meg, mely az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. d) szakasza szerint hivatkozottaknak megfelelően jogi személyiség; a tanúsítvány a deklarált tárgykörökre, tevékenységekre és helyekre korlátozódik. Amennyiben a tanúsítási/regisztrálási tevékenységeket olyan jogi személyiség végzi, mely egy nagyobb szervezet része, a nagyobb szervezet más részeivel való kapcsolatok világosan meghatározandók, és az Útmutató G.4.1.21. és G.4.1.23. szakaszai szerint definiáltak megfelelően az érdekellentétek hiányát demonstrálni szükséges. A tanúsító/regisztráló szervezet köteles az akkreditáló testület rendelkezésére bocsátani a nagyobb szervezet egyéb részeinek tevékenységére vonatkozó információt.

G.4.1.9. Annak a demonstrálása, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. d) pontja által megkövetelt szerinti jogi személyiség, azt jelenti, hogy amennyiben a kérelmező tanúsító/regisztráló szervezet egy nagyobb jogi személyiség része, az akkreditálás csak a teljes jogi személyiség nevében adható. Ilyen esetben az akkreditáló testület az auditot kiterjesztheti a teljes jogi személyiségre vonatkozó tevékenységeire, hogy a tanúsító/regisztráló szervezetre vonatkozóan speciális auditot és/vagy nyilvántartás átvizsgálást végezhesen. A jogi személyiségnek az aktuális tanúsító/regisztráló szervezetet képező része megkülönböztető név alatt működhet, melyet fel kell tüntetni az akkreditálási okiraton.

G.4.1.10. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. d) pontja szerint a kormány részét képező vagy a kormány osztályaként működő tanúsító/regisztráló szervezetek jogi személyiségét kormányzati státusuk alapján kell megítélni. Az ilyen szervezetek státusa és szerkezete hivatalosan dokumentálandó és meg kell, hogy feleljen az ISO/IEC Guide 66 valamennyi előírásának.

G.4.1.11. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. a) pont szerint megkövetelt pártatlanság csak olyan szervezeti felépítéssel biztosítható (ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pont szerint előírtak), mely lehetővé teszi „a tanúsító/regisztráló rendszer tartalmára és működésére vonatkozó politika és elvek kialakításában jelentős mértékben érdekelt minden fél részvételét”.

G.4.1.12. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pontja szerint megkövetelt, pártatlanságot biztosító szervezeti felépítés különálló kell, hogy legyen az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. c) pontjában megfogalmazott előírások érdekében létrehozott vezetőségtől; hacsak nem a teljes vezetőségi funkciót egy olyan bizottság vagy csoport látja el, mely ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pontjának megfelelően valamennyi fél részére biztosítja a részvételi lehetőséget.

G.4.1.13. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) szakaszának való megfelelés elejét veszi annak, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet tulajdonosát esetleg kereskedelmi vagy más ráhatások érijék, amely megakadályozná, hogy szolgáltatása szakmailag folyamatosan objektív maradjon. Ez ott fontos különösen, ahol a tanúsító/regisztráló szervezet felállításához szükséges pénzügyi háttérrel a részvényeseket és/vagy az igazgatósági testületet döntően meghatározó érdek biztosította.

G.4.1.14. Éppen ezért az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pontja előírja, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet dokumentált szervezeti felépítése már gondoskodjon valamennyi lényegesen érintett fél részvételéről. Ez általában egy bizottságon keresztül történik. Ezt a fajta felépítést hivatalosan a szervezet legfelsőbb szintjén állapítják meg, akár a tanúsító/regisztráló szervezet jogi státusát kimondó dokumentációban, akár más olyan módon, mely megelőzi ennek megváltozását úgy, hogy a pártatlanság biztosítása nem kerül veszélybe. A felépítést érintő bármilyen változás esetén figyelembe kell venni a bizottság vagy annak megfelelője tanácsát (lásd ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pont).

G.4.1.15. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pontja szerint megítélés kérdése, hogy vajon a rendszerben valamennyi lényegesen érintett fél részt képes-e venni. Ami alapvető fontosságú, az az, hogy az összes azonosítható főbb érdekeltnek biztosítsák a részvételi lehetőséget, és az érdekek olyan egyensúlyát teremtsék meg, ahol egyetlen fél érdeke sem kerül előtérbe. Ahol egy szektor (pl. kormány, ipar) a szektor különböző aspektusait képviselő, több jelöltet is felvonultat, szükséges, hogy mivel ugyanabból a szektorból jönnek, egy érdeket képviseljenek. A tagokat általában legalább a következő csoportok képviselői közül javasolt választani: kormányzat, ipar, fogyasztók, NGO-k (Nem-Kormányzati Szervek). Gyakorlati okok miatt lehet, hogy szükséges a személyek számának csökkentése.

G.4.1.16. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. c) pontjában leírt különféle funkciókért felelős vezetőség kérésre az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) pontjában hivatkozott bizottság vagy annak megfelelője részére kell bocsássa a tanúsítással/regisztrálással kapcsolatos összes szükséges információt, beleértve a lényegi döntések és cselekvések okait, és a meghatározott tevékenységekért felelős személyek kiválasztását így téve lehetővé a szabályszerű és pártatlan tanúsítást/regisztrálást. Amennyiben a vezetőség valamiért nem veszi figyelembe a bizottság vagy megfelelője tanácsát, a bizottság vagy megfelelője megteszi a megfelelő intézkedéseket, mely akár az akkreditáló testület informálását is jelentheti.

G.4.1.17. A 4.1.2. i) pontban említett pénzügyi stabilitás követelmény előírja, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet tudja szemléltetni, hogy szerződésbeli kötelezettségeinek megfelelően várhatóan képes szolgáltatásainak biztosítására. A tanúsító/regisztráló szervezetek felelősek azért, hogy életképességüket illetően elegendő bizonyítékot mutassanak fel az akkreditáló testületnek, pl. vezetőségi beszámolók, jegyzőkönyvek, éves beszámolók, pénzügyi audit beszámolók, pénzügyi tervek. Az akkreditáló testület nem kísérrelheti meg a tanúsító/regisztráló szervezet pénzügyi számláinak közvetlen auditálását.

G.4.1.18. Ha az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. n) pontja szerint a tanúsítvány megadásáról vagy visszavonásáról történő döntést olyan bizottság hozza, melynek tagjai többek között egy vagy több tanúsított/regisztrált szervezet képviselői, a tanúsító/regisztráló szervezet működési szabályzatának biztosítania kell, hogy ezeknek a képviselőknek ne legyen lényeges hatása a döntéshozatalra. Ez megoldható pl. a szavazati jogok megfelelő elosztásával vagy más egyéb egyenértékű intézkedéssel.

G.4.1.19. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) pontja megköveteli, hogy ha a tanúsító/regisztráló szervezet és egy kérelmező vagy tanúsított/regisztrált szervezet mindegyike a kormányzathoz tartozik, a két szervezet nem fordulhat közvetlenül a mindkettőjük irányításáért felelős személyhez vagy csoporthoz. A tanúsító/regisztráló szervezetnek, tekintettel a pártatlanság követelményére, képesnek kell lennie demonstrálni, hogyan birkózik meg egy ilyen helyzettel.

G.4.1.20. ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) pontja két különböző követelménnyel foglalkozik. Elsőként, a tanúsító/regisztráló szervezet semmilyen körülmények között nem nyújthatja ezen pont 1), 2) és 3) alparagrafusai szerinti szolgáltatásokat. Másodsorban, bár nincsen speciális megkötés egy érintett szervezet tevékenységére vagy szolgáltatására vonatkozóan, ezek nem sérthetik a tanúsító/regisztráló szervezet bizalmasságát, objektivitását vagy pártatlanságát.

G.4.1.21. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) pontja szerinti konzultáció a minősítendő KIR kidolgozásában történő aktív, kreatív részvételt jelenti, pl.

- (a) Kézikönyvek, segédkönyvek, eljárások előkészítése, összeállítása;
- (b) A vezetőségi rendszerekre vonatkozó döntéshozatali folyamatokban való részvétel;
- (c) A végleges tanúsításért/regisztrálásért, az irányítási rendszerek kidolgozására és alkalmazására vonatkozó szaktanácsadás.

Megjegyzés: A G.4.1.21. szakaszban hivatkozott irányítási rendszerek magukba foglalják az ilyen rendszerek valamennyi tényezőjét, beleértve a pénzügyit is.

G.4.1.22. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) pontja végett a tanúsító/regisztráló szervezet pártatlanságát és függetlenségét három szinten kell biztosítani:

- (a) Stratégia és politika;
- (b) Tanúsítási/regisztrálási döntés;
- (c) Auditálás.

ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) pontjához kapcsolódó útmutató célja, hogy mindhárom szinten biztosítsa a pártatlanságát és a függetlenséget.

G.4.1.23. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. o) szakasza szerint a tanúsító/regisztráló szervezetek a következő, tanácsadásnak nem minősülő, illetve konfliktust szükségszerűen nem okozó tevékenységeket végezhetnek. Ugyanakkor valamennyi potenciális érdekellentétet a G.4.1.28. szerint kell kezelni.

- a) Tanúsítás/regisztrálás, beleértve az információs megbeszéléseket, tervekészítő megbeszéléseket, dokumentációk vizsgálatát, auditálást (nem belső audit) és a nem-megfelelések nyomon követését;
- b) Előadóként való részvétel, szervezés tréningeken, abban az esetben, ha a tanfolyam a környezetirányításról, kapcsolódó irányítási rendszerről vagy auditálásról szól, csak általános információt adnak vagy a nagyközönség számára is szabadon hozzáférhető tanácsokkal szolgálnak; tehát nem adhatnak olyan cég-specifikus tanácsot, mely ellentmond a G.4.1.21. c) pontban meghatározottaknak;
- c) A minősítési szabvány előírásainak a tanúsító/regisztráló szervezet általi értelmezésére vonatkozó, igényelt információ elérhetőségének biztosítása vagy kiadása;
- d) Az audit megkezdése előtti, kizárólag a minősítésre való felkészültség meghatározására lefolytatott tevékenység; ez a tevékenység nem eredményezheti azt, hogy a G.4.1.21. pontot megszegve javaslatot vagy tanácsot szolgáltatnak. A tanúsító/regisztráló szervezet képes kell, hogy legyen megerősíteni azt, hogy a tevékenységével nem adott ki ilyen információt, és a tevékenység által nem rövidült meg a tényleges minősítési időtartam;
- e) Második vagy harmadik fél auditjainak lefolytatása az akkreditálás tárgykörétől eltérő szabványok vagy szabályzatok szerint;
- f) Értékkadás a minősítő és felügyeleti* látogatások során, pl. az audit során nyilvánvalóvá vált esetleges javítási lehetőségek azonosítása által, de specifikus tanácsok adása nélkül.

*a *felügyelet* kifejezés jelen dokumentumban *felülvizsgálatot* takar

G.4.1.24. Az egy érintett szervezet általi tanácsadást és a tanúsítást/regisztrálást soha nem szabad együtt reklámozni, marketing anyagban vagy előadásban, sem írott, sem szóbeli formában nem állítható róluk semmi, nem kelthető az a benyomás, miszerint a két tevékenység egymáshoz kapcsolódik. A tanúsító/regisztráló szervezet kötelessége arról gondoskodni, hogy egyik ügyfele se szerezzen olyan benyomást, miszerint a két szolgáltatás (tanúsítás/regisztrálás és tanácsadás) együttes használata bármiféle üzleti előnnyel járna, így a tanúsítás/regisztrálás pártatlan, és láthatóan pártatlan is marad.

G.4.1.25. A tanúsító/regisztráló szervezet nem hangoztathat semmi olyasmit, ami azt sugallná, hogy a tanúsítás/regisztrálás egyszerűbb, könnyebb vagy olcsóbb lenne bármilyen meghatározott tanácsadás vagy tréning szolgáltatás igénybevételével.

G.4.1.26. Az érintett szervezet olyan szervezet, amely közös tulajdonos vagy igazgató, szerződéses megállapodás, névbeli azonosság, informális értelmezés vagy más által olyan kapcsolatban áll a tanúsító/regisztráló szervezettel, mely szerint az érintett szervezetnek szerzett joga van a minősítés eredményét illetően, vagy potenciális lehetősége van a minősítés eredményének befolyásolására.

G.4.1.27. Az ilyen érintett szervezetekkel való kapcsolatot a tanúsító/regisztráló szervezet elemzi és dokumentálja, így határozva meg az esetleges érdekellentéteket a tanúsítással/regisztrálással szemben, és azonosítja azokat a szervezeteket és tevékenységeket, melyek megfelelő intézkedések hiányában sértik a bizalmasságot, objektivitást vagy pártatlanságot.

G.4.1.28. A tanúsító/regisztráló szervezetnek szemléltetnie kell, hogyan menedzseli saját tanúsító/regisztráló üzletét és egyéb tevékenységeit, az aktuális érdekellentétek kikerülését és a pártatlanságot veszélyeztető kockázatok minimalizálását illetően. A szemléltetésnek ki kell terjednie valamennyi lehetséges érdekellentét forrásra, legyen az a tanúsító/regisztráló szervezetből fakadó, vagy az érintett szervezetek tevékenységében gyökerező. Az akkreditáló testület elvárása az, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet ezeket a területeket nyissa meg auditálásra. Ez – kivitelezhető és indokolt mértékig – jelentheti audit vizsgálat lefolytatását a szóban forgó tevékenységre vonatkozó, a tanúsító/regisztráló szervezet és az érintett szervezet jegyzőkönyveinek átvizsgálását. Az ilyen audit vizsgálatok mélységének meghatározásakor figyelembe kell venni a tanúsító/regisztráló szervezet múltbéli pártatlanságának tanúsítását. Amennyiben bizonyíték merül fel a pártatlanság megtartásának elmulasztásáról, az audit vizsgálat kiterjeszhető az érintett szervezetre, így biztosítva a lehetséges érdekellentétek ellenőrzés alatt tartásának újra megerősítését.

G.4.1.29. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. e) és 4.2.3. f) pontjainak követelményei szerint a tanácsadást adott személyek, beleértve a vezető pozícióban tevékenykedőket is, nem szerződhetők a tanúsítás/regisztrálás keretében történő audit lefolytatására, amennyiben a kérdéses szervezet (vagy a szervezettel érintett bármilyen cég) felé bármilyen tanácsadási tevékenységet végeztek az elmúlt két év során. A minősítés alatt álló szervezetben való alkalmazás vagy korábbi kapcsolat miatt az egyén a tanúsítás/regisztrálás folyamata során érdekellentéttel találkozhat. A pártatlanság érdekében a tanúsító/regisztráló szervezet felelőssége az ilyen helyzetek azonosítása és minősítése, valamint a felelőségek és feladatok ennek megfelelő elosztása.

G.4.1.30. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. p) alatt említett politika és szabályzatok biztosítják, hogy valamennyi vitát és panaszt építő jelleggel és időszerűen vitatnak meg. Ha az eljárás nem vezetett a kérdés elfogadható rendezéséhez, vagy a javasolt eljárást a panasztevő vagy egyéb érintett fél nem tartja elfogadhatónak, a tanúsító/regisztráló szervezet szabályzatának gondoskodnia kell fellebbviteli eljárásról. A fellebbviteli eljárás a következőkre kell készüljön:

- a) A fellebbező félnek lehetőséget kell biztosítani ügyének hivatalos előterjesztésére;
- b) Független elem vagy más mód által biztosítani kell a fellebbviteli eljárás pártatlanságát;
- c) A fellebbező fél részére a fellebbezés eredményéről írott nyilatkozatot kell biztosítani, mely tartalmazza a meghozott döntés indoklását is.

A tanúsító/regisztráló szervezet gondoskodik róla, hogy akkor és amikor helyénvaló, az érdekelt feleket tájékoztatja a folyamatban lévő fellebbviteli keresetről és az arra vonatkozó eljárásokról.

4.1.3 Alvállalkozói szerződés

IAF Útmutató a 4.1.3. szakaszhoz (G.4.1.31. – G.4.1.35.)

G.4.1.31. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.3. b) szakaszának megfelelően a tanúsító/regisztráló szervezet valamennyi minősítést végző alvállalkozója, vagy külsős minősítője/auditora kötelezi magát arra, hogy bármilyen tanácsadási szolgáltatás marketingjét az útmutató G.4.1.24. és a G.4.1.25. szerint végzi.

G.4.1.32. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.3. b) pontja szerint a tanúsító/regisztráló szervezet felelős annak biztosításáért, hogy sem az érintett szervezetek, sem pedig az alvállalkozók, külsős minősítők/auditorok nem szegik meg vállalt kötelezettségeiket. Szintén az ő felelőssége az esetleges megszegéskor a megfelelő javító intézkedés alkalmazása.

G.4.1.33. A tanúsító/regisztráló szervezet kiadhat tanúsítványokat egy másik szervezet által végzett minősítés alapján is, de csak akkor, ha az alvállalkozó szervezettel kötött szerződés kiköti, hogy megfelel az ISO/IEC Guide 66-ban foglaltaknak, különös tekintettel ISO/IEC Guide 66 4.2. szakaszra. Az alvállalkozó által végzett minősítés ugyanolyan megbízható kell, hogy legyen, mintha azt maga a tanúsító/regisztráló szervezet végezte volna. Az audit jelentés minősítését és a tanúsításra/regisztrálásra vonatkozó döntést csak maga a tanúsító/regisztráló szervezet végezheti, nem pedig másik tanúsító/regisztráló szervezet. Amennyiben közösen végezték a minősítést, mindegyik tanúsító/regisztráló szervezet meg kell, hogy győződjön, hogy a minősítést kompetens minősítők/auditorok végezték, megfelelően.

G.4.1.34. Amennyiben a tanúsító/regisztráló szervezet a G.4.1.33. útmutató szerint bocsát ki tanúsítványt, kell, hogy legyen olyan eljárása, mellyel biztosítja, hogy az alvállalkozó szervezet ezen dokumentum valamennyi vonatkozó szakaszának megfelelel.

G.4.1.35. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.3. c) szakaszának követelménye nem jelenti azt, hogy a minősítés alatt álló szervezetnek a beleegyezése szükséges az adminisztratív tevékenységekre (pl. gépírás) szerződő alvállalkozókat illetően is.

4.1.4 Minőségügyi rendszerek

IAF Útmutató a 4.1.4. szakaszhoz (G.4.1.36. – G.4.1.37.)

G.4.1.36. A 4.1.4.2. szakaszban előírtak szerint a tanúsító/regisztráló szervezetnek ki kell jelölnie egy, a legfelsőbb végrehajtó szinttel közvetlenül kapcsolatban álló személyt: ez nem zárja ki azt, hogy maga a legfelsőbb végrehajtó személy vállalja fel az a) és b) pontokban megjelölt feladatot és felelősséget.

G.4.1.37. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.4.3. e) szakaszban megkövetelt leírásnak meg kell jelölnie, hogy a bizottság vagy csoport egyes tagjai mely felet vagy feleket képviselik.

4.1.5 A tanúsítás/regisztrálás megadásának, fenntartásának, kiterjesztésének, szűkítésének, felfüggesztésének és visszavonásának feltételei

IAF Útmutató a 4.1.5. szakaszhoz (G.4.1.38. – G.4.1.39.)

G.4.1.38. A tanúsítás/regisztrálás addig nem történhet meg, míg nincsen elegendő bizonyíték annak szemléltetésére, hogy a vezetőségi átvizsgálásra és a belső auditra megtörténtek az előkészületek, azok hatékonyak és fenntartásuk biztosított.

G.4.1.39. A tanúsító/regisztráló szervezetnek definiálnia kell a felfüggesztés és a visszavonás következményeit. A tanúsítás/regisztrálás felfüggesztését a tanúsító/regisztráló szervezetnek nem kell publikálnia. Ugyanakkor a tanúsítás/regisztrálás visszavonása eredményeképp az ISO/IEC Guide 66 4.1.7.1. g) szakaszban hivatkozottak szerint minimum a címjegyzék módosítását kell, hogy eredményezze. Az ISO/IEC Guide 66 5.1.1.2. e) szakaszának követelményeit is figyelembe kell venni.

4.1.6 Belső auditok és vezetőségi átvizsgálások

IAF Útmutató a 4.1.6. szakaszhoz (G.4.1.40. – G.4.1.42.)

G.4.1.40. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.6. szakaszának megfelelően a tanúsító/regisztráló szervezet független a szervezet tanúsítandó/regisztrálandó KIR belső auditját végző szervezettől vagy szervezetektől (beleértve az egyéneket is).

G.4.1.41. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.6. szakasza nem jelöli ki azt a megszabott időszakot, mely alatt a tanúsító/registráló szervezet minőségügyi rendszerének legalább egy teljes belső auditját és a tanúsító/registráló szervezet minőségügyi rendszerének egy vezetőségi átvizsgálást el kell végezni. A teljes belső auditot, melyet a minőségügyi rendszer vezetőségének átvizsgálása követ, legalább évente egyszer el kell végezni. Az akkreditáló testület a belső auditokon és átvizsgálások, illetve az akkreditáló testület felé leadott jelentések szerinti, az ISO/IEC Guide 66 követelményeinek való megfelelés szintjétől függően rövidebb időszakot is előírhat.

G.4.1.42. A belső auditok és vezetőségi átvizsgálások jegyzőkönyveit az akkreditáló testület kérésére annak rendelkezésére kell bocsátani.

4.1.7 Dokumentáció

IAF Útmutató a 4.1.7. szakaszhoz (G.4.1.43.)

G.2.1.48. Azon eszközök leírása, melyekkel a szervezet az ISO/IEC Guide 66 4.1.7.1. d) szakaszában hivatkozottak szerint megszerzi pénzügyi támogatását, elégséges kell, hogy legyen annak szemléltetésére, hogy a szervezet képes-e megtartani pártatlanságát.

4.1.8 Feljegyzések

4.1.9 Bizalmasság

IAF Útmutató a 4.1.9. szakaszhoz (G.4.1.44. – G.4.1.45.)

G.4.1.44. A bizalmasság megkövetelése mindenkire vonatkozik, aki hozzáférhet a tanúsító/registráló szervezet által bizalmasan kezelendő információhoz. Az alvállalkozóként szerződött valamennyi alkalmazott köteles bizalmasan kezelni az összes ilyen információt, különösen kollégáival és többi alkalmazójával szemben.

G.4.1.45. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.9.2. szakaszban említett „írásbeli engedély” csak a bizalmas információra vonatkozik.

4.2 Tanúsító/registráló szervezet személyzete

4.2.1 Általános előírás

IAF Útmutató a 4.2.1. szakaszhoz (G.4.2.1. – G.4.2.3.)

G.4.2.1. Az ISO/IEC Guide 66 4.1.2. j) szakasz jelentése szerint a tanúsító/registráló szervezet annak teljes akkreditált tárgykörében (vagy abban a körben, amelyben működik) képes kell, hogy legyen minősítést végezni, saját ellenőrzése alatt álló erőforrásokon keresztül, melyek megfelelnek az ISO 14010, 14011 és 14012 követelményeinek.

G.4.2.2. A „saját ellenőrzése alatt álló erőforrások” kifejezés jelenthet olyan egyéni minősítő/auditort, aki szerződéses megbízással a tanúsító/regisztráló szervezetnek dolgozik, vagy más egyéb külső forrást is. A tanúsító/regisztráló szervezet irányítja, ellenőrzi és felelős a használt erőforrások teljesítményéért, átfogó feljegyzések készítésével ellenőrzi az adott területen lévő embereinek megfelelését, legyenek azok alkalmazottak, szerződéses alkalmazottak vagy külső szervezethez tartozók.

G.4.2.3. A tanúsító/regisztráló szervezetnek rendelkeznie kell olyan személyzettel, mely alkalmas:

- a) Kiválasztani és igazolni minősítőik/auditoraik kompetenciáját
- b) Eligazítani minősítőit/auditorait és megszervezni bármilyen szükséges tréninget;
- c) Minősíteni a kérelmeket és átvizsgálni a szerződéseket;
- d) Véghezvinni a minősítést, felügyeleti és újraminősítési programokat;
- e) Dönteni a tanúsítás/regisztrálás megadásáról, fenntartásáról, kiterjesztéséről, szűkítéséről, felfüggesztéséről és visszavonásáról;
- f) Felállítani és végigvinni a fellebbezéseket, panaszokat és vitás kérdésekre vonatkozó eljárásokat.

4.2.2 Auditorok és műszaki szakértők képzettségi kritériumai

4.2.3 Kiválasztási eljárás

4.2.3.1 Auditorok és műszaki szakértők kiválasztása általánosan

IAF Útmutató a 4.2.3.1. szakaszhoz (G.4.2.4.)

G.4.2.4. Az ISO/IEC Guide 66 4.2.3.1. b) szakasza megköveteli, hogy a tanúsító/minősítő szervezet mérje fel és kövesse figyelemmel a minősítő/auditorok és a műszaki szakértők viselkedését és teljesítményét. Az ilyen felmérés és megfigyelés részét kell képezze a minősítő/auditorok és műszaki szakértők helyszínen történő tevékenységének figyelemmel kísérése.

4.2.3.2 Adott minősítésre való kijelölés

IAF Útmutató a 4.2.3.2. szakaszhoz (G.4.2.5. – G.4.2.6.)

G.4.2.5. Az akkreditálás egyik feltétele, hogy akkreditált tanúsítványt addig nem adnak ki, amíg az ISO/IEC Guide 66 követelményeinek megfelelő auditokhoz szükséges megfelelő erőforrásokat nem sikerül előteremteni. A tanúsító/regisztráló szervezet eljárásai biztosítják, hogy a minősítésre alkalmazott személyek a működési területükön felkészültek. Az auditok irányításáért felelős személyeket meg kell nevezni, szaktudásukat pedig dokumentálni kell.

G.4.2.6. Bizonyos esetekben, különösen a kritikus követelményekkel és speciális eljárásokkal tűzdeltekben, az audit csoport háttértudása támogatható képzéssel, speciális tréninggel vagy műszaki szakértők jelenlétével. A tanúsító/regisztráló szervezet audit csoportjait nem-auditor szakértőkkel egészítheti ki. Ha a tanúsító/regisztráló szervezet műszaki szakértőket alkalmaz, rendszerének ki kell terjednie a műszaki szakértők kiválasztásának és azok műszaki tudása folyamatos biztosításának részleteire is. A tanúsító/regisztráló szervezet támaszkodhat külső segítségre, pl. ipari vagy szakmai intézmények szakértőire.

4.2.4 Minősítő személyzet szerződtetése

4.2.5 A minősítő személyzetre vonatkozó feljegyzések

4.2.6 Eljárások az auditcsoporttagok számára

IAF Útmutató a 4.2.6. szakaszhoz (G.4.2.7. – G.4.2.16.)

G.4.2.7. A személyzet hozzáértése – vezetési funkciók

G.4.2.8. Általános –

Jelen útmutatóban a tanúsító/regisztráló szervezetek azon képessége, miszerint képesek irányítani és levezetni a tanúsítási/regisztrálási folyamatot külön hangsúlyt kapott. A KIR tanúsítás/regisztrálás lefolytatásához szükséges hozzáértés alapvető eleme, hogy olyan személyek kerüljenek kiválasztásra, legyenek biztosítva és menedzselve, akik együttes szakértelme megfelel az auditálandó tevékenységnek és a kapcsolódó környezetvédelmi kérdéseknek.

G.4.2.9. A kompetencia elemzése

- (a) A tanúsító/regisztráló szervezet kell, hogy rendelkezzen olyan rendszerekkel, melyeken keresztül biztosítja a KIR-hez kapcsolódó műszaki és jogi fejlesztésekre vonatkozó tudást, az(ok)on a műszaki területeken, mely(ek)ben a KIR működik.
- (b) A tanúsító/regisztráló szervezet kell, hogy rendelkezzen egy olyan hatékony, a környezetirányításhoz való hozzáértés elemzésével foglalkozó rendszerrel, mely hozzáértésre szükség van mindazokon a műszaki területeken, melyeken működik.
- (c) A tanúsító/regisztráló szervezet képes kell, hogy legyen demonstrálni a vonatkozó műszaki területek követelményeinek kompetencia elemzésének (az értékelt kívánalmakhoz kapcsolódó képességek értékelését) megtörténtét, az ügyfelek szerződés átvizsgálása előtt. A tanúsító/regisztráló szervezet különösképpen képes kell legyen annak szemléltetésére, hogy rendelkezik megfelelő kompetenciával a következő tevékenységek lefolytatására:
 - A műszaki terület tevékenységéhez kapcsolódó tipikus környezeti tényezők és kapcsolódó hatások azonosítása;
 - A tanúsító/regisztráló szervezetben szükséges kompetenciák beazonosítása, hogy az képes legyen a megjelölt műszaki területekre, környezeti tényezőkre és kapcsolódó hatásokra vonatkozó tanúsításra/regisztrálásra.

G.4.2.10. Szerződések átvizsgálása

A tanúsító/regisztráló szervezetnek szemléltetnie kell, hogy a képes a következő tevékenységek elvégzésére azon szervezetek mindegyikénél, melyeknek a KIR-ét tanúsítja/regisztrálja:

- (a) A szervezet tevékenységi köreinek meghatározása;
- (b) Annak megerősítése, hogy a szervezet tevékenységének teljes köréből származó tipikus környezetvédelmi aspektusok és társult hatások a fenti útmutatóban meghatározottakkal összhangban állnak;
- (c) A megkívánt hozzáértés elérhetőségének megerősítése.

Továbbiakban rendelkeznie kell az audit vonatkozó elemeit (1. és 2. szakasz) lefedő időtartam (lásd 1. sz. melléklet) meghatározásához szükséges eljárásokkal, ahol szükséges, figyelembe véve az alábbi tényezőket:

- (d) A belső telephelyi és központi KIR audit eredményei és jelentései
- (e) A vezetőségi átvizsgálás eredményei
- (f) Az irányítási rendszer érettsége
- (g) A szervezetre vonatkozó összes ismeret
- (h) A szervezet mérete
- (i) A szervezet komplexitása
- (j) Műszakos munka
- (k) A munkaeljárások eltérései
- (l) A funkciók ismétlődése
- (m) A végzett tevékenységek eltérései
- (n) A tényezők és társult hatások fontossága és mértéke
- (o) Potenciális kölcsönhatás az érzékeny környezettel
- (p) Eltérő jogi előírások
- (q) Az érdekelt felek meglátásai.

G.4.2.11. Az auditcsoportok tréningje és kiválasztása

A tanúsító/regisztráló szervezet ISO 14012-vel egybeeső kritériumai az auditcsoportok tréningjére és kiválasztására kell, hogy biztosítsák a következőkhöz szükséges megfelelő szinteket:

- (a) A KIR szabványok megértése
- (b) A környezetvédelmi témák megértése
- (c) Az auditálandó tevékenység technikai ismerete

- (d) A KIR-re vonatkozó jogszabályi előírások ismerete
- (e) Irányítási rendszer audit ismeretek
- (f) Környezetirányítási rendszerek ismerete.

G.4.2.12. A döntéshozatali folyamat irányítása

A KIR tanúsítványok megadására/visszavonására vonatkozó döntéshozó folyamat irányításához a vezetés rendelkezzen megfelelő szakértelemmel és szabályzatokkal.

G.4.2.13. A személyzet szakértelme – Auditsoportok

A tanúsítási minősítésre és az újraminősítésre a következők alkalmazandók:

A felügyeleti tevékenységekre csak azok a követelmények vonatkoznak, melyek kapcsolhatók az adott, tervezett felügyeleti tevékenységhez.

G.4.2.14. Az auditsoport valamennyi tagjára vonatkoznak a következők:

Az auditsoport valamennyi tagja legalább tisztában kell, legyen a következőkkel:

- (a) KIR szabvány
- (b) Az irányítási rendszerek általános koncepciói
- (c) A környezeti közegekhez (pl. levegő, víz, stb.) kapcsolódó témák
- (d) Auditálási alapelvek.

G.4.2.15. Az auditsoport egészére a következők vonatkoznak:

- (a) A felsorolt területek mindegyikében legalább egy auditsoport tag meg kell, hogy feleljen a tanúsító/regisztráló szervezet kritériumainak és vállaljon felelősséget a csoporton belül:
 - A csoport irányításáért és az audit folyamat vezetéséért
 - A környezetvédelmi jogi, szabályozási és törvényi előírások ismeretért
 - Irányítási rendszerekért és auditálási módszerekért
 - A környezetvédelmi hatásokért és aspektusaiért, beleértve a csökkentésük és ellenőrzésük technikáit
 - Az adott szektor naprakész technikai ismeretért.
- (b) Az audit csoportnak együttesen rendelkeznie kell a következő területekre vonatkozó tapasztalattal, képzéssel és naprakész tudással:
 - A káros környezeti hatások csökkentésének technikai és ezen technikák gyakorlati alkalmazásai
 - A környezeti aspektusok és kapcsolódó hatásaik elemzésének kivitelezése;

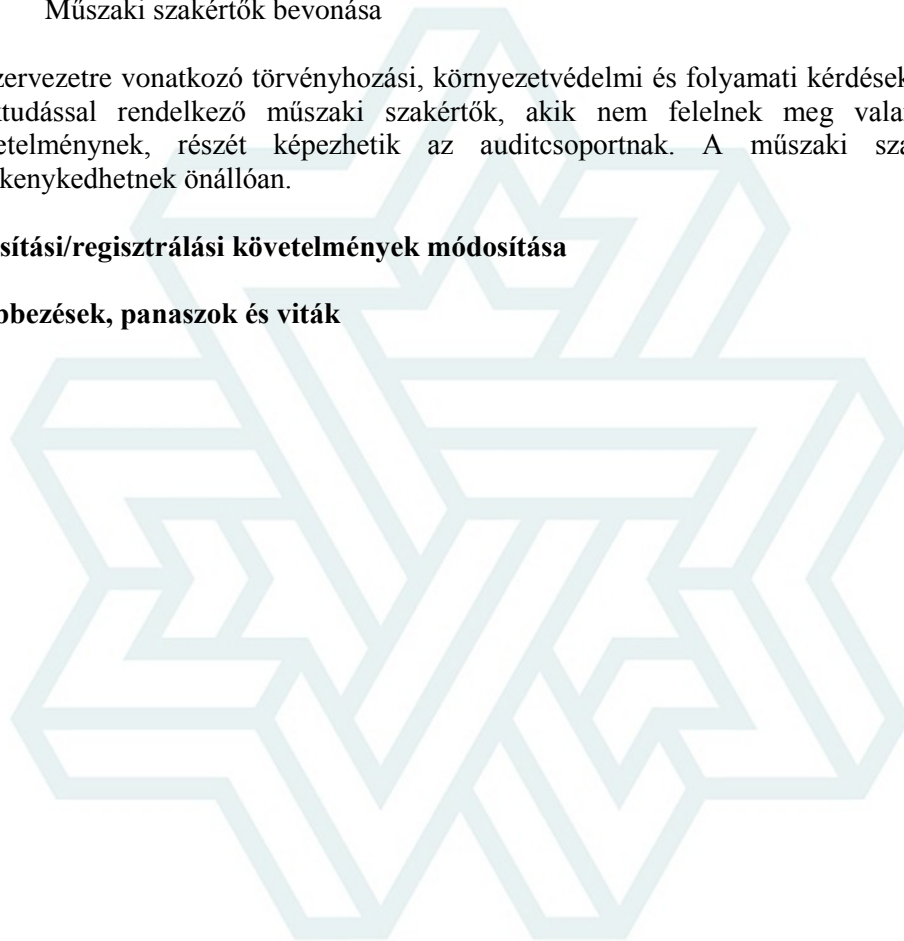
- (c) Az auditscsoport legyen képes a szervezet KIR-jében felgöngyöltetni a hibákat, vissza a KIR megfelelő eleméig;
- (d) Az audit csoportot alkothatja egyetlen személy is, feltéve, ha az a személy megfelel az auditscsoport valamennyi fenti követelményének.

G.4.2.16. Műszaki szakértők bevonása

A szervezetre vonatkozó törvényhozási, környezetvédelmi és folyamati kérdésekre vonatkozó szaktudással rendelkező műszaki szakértők, akik nem felelnek meg valamennyi fenti követelménynek, részét képezhetik az auditscsoportnak. A műszaki szakértők nem tevékenykedhetnek önállóan.

4.3 Tanúsítási/registrlási követelmények módosítása

4.4 Fellebbezések, panaszok és viták

5 Tanúsítási/registrlési követelmények

5.1 A tanúsítás/registrlés kérelmezése

5.1.1 Információ az eljárásról

5.1.2 Kérelem

5.2 Felkészülés a minősítésre

IAF Útmutató az 5.2. szakaszhoz (G.5.2.1. – G.5.2.2.)

G.5.2.1. *Megjegyzés:* Lásd a Szerzödések átvizsgálására vonatkozó G.4.2.10. útmutatót.

G.5.2.2. Az audit 1. szakaszára vonatkozó útmutatót az ISO/IEC Guide 66 5.3. szakasz tartalmazza (Minősítés).

5.3 Minősítés

IAF Útmutató az 5.3. szakaszhoz (G.5.3.1. – G.5.3.24.)

G.5.3.1. A tanúsítás/registrlés tárgyköre

Az itt következö útmutató célja, hogy elégséges rugalmasságot biztosítson a különbözö természetü szervezeteknek KIR tanúsítványuk kiterjedésének meghatározásában, oly módon, hogy üzleti szükségleteiket és különbözö müködési helyzeteiket az híven tükrözze. Ugyanakkor jelen útmutatóval kizárhatók azok a szervezetek, melyek kihagyják a tanúsítás/registrlés tárgyköréböl müködésük azon elemeit, melyeket egyébként bele kellene venni a KIR-be.

G.5.3.2. A tanúsítvány tárgykörének meghatározásakor a következö tényezőket kell használni.

G.5.3.3. A szervezet KIR tanúsítása/registrlása érdekében:

(a) A KIR-be foglalt tevékenységek menedzsmentje:

- Képes legyen szemléltetni felelösségét a KIR-hez kapcsolódó valamennyi környezeti tényezőért és kapcsolódó hatásért;
- Rendelkezzen olyan hatáskörrel, melynek keretében meghatározhatja a környezeti politika alkalmazását és fenntartását: saját céljainak és kitüzéseinek és az ezek végett felállított programok meghatározása szempontjából;
- Rendelkezzen olyan hatáskörrel, melyben a környezeti ellenörzés és fejlesztés területekre saját maga oszthassa el pénzügyi és humán erőforrásait, akár egy költségvetés, akár más kereteken belül. A környezeti fejlesztéshez további erőforrások jóváhagyásához felsöbb vezetés fennhatósága lehet szükséges.

- (b) A szervezetbe érkező inputok és azt elhagyó outputok felelősség-korlátait meg kell határozni.
- (c) A KIR tárgykörébe közvetlenül nem tartozó, de kapcsolatban álló szolgáltatásokra és tevékenységekre (pl. közös telephelyű szennyvízkezelő üzem) is ki kell, hogy térjen a tanúsítandó/registrálandó KIR (pl. a környezeti aspektusok értékelésében és megnevezésében szerepelniük kell).
- (d) Továbbá figyelembe kell venni a szervezet környezetvédelmi engedélyeinek tárgykörét a tanúsítás/registrálás körének meghatározásakor.

G.5.3.4. Tevékenységek

A tanúsítandó/registrálandó tevékenységeket egyértelműen meg kell határozni.

G.5.3.5. Telephely

(a) Tipikus meghatározása:

Minden terület, ahol adott helyen a szervezet saját ellenőrzése alatt folytatja tevékenységeit, beleértve az alapanyagok, melléktermékek, köztes termékek, végtermékek és hulladékanyagok, a tevékenységben használt felszerelések és infrastruktúra társult vagy kapcsolt tárolását, függetlenül annak fix vagy nem fix voltától. Alternatívaként, ahol a törvény előírja, a meghatározás megtalálható a nemzeti vagy helyi engedélyező hatóságoknál.

Indoklással egyéb meghatározások is használhatóak.

- (b) Ideiglenes telephelyek, mint pl. építkezési helyszínek, melyek a szervezet KIR rendszerének részét képezik, és függetlenül helyüktől, irányítás alatt állnak, és melyeket a tanúsítási/registrálási folyamat részeként mintavételi alapú eljárással minősíthetnek, így alátámasztva a működést és a rendszer hatékonyságát.
- (c) Ahol nem lehetséges a helyszín meghatározása (pl. szolgáltatások) a tanúsítás/registrálás köre figyelembe kell vegye a szervezet központjában folyó tevékenységeket és szolgáltatásainak szállítását is. Ahol helytálló, ott speciális esetekben a tanúsító/registráló szervezet úgy dönthet, hogy a tanúsítási/registrálási auditot csak a szolgáltatás szállításának helyszínén folytatja le. Ilyen esetekben a központtal való kapcsolattartást is auditálni szükséges.

G.5.3.6. Több telephely

Jelen útmutató azzal a helyzettel foglalkozik, amikor egy szervezet tevékenységeit, bár egyetlen környezetirányítási rendszer ellenőrzése alatt állnak, több földrajzi helyen végzik.

A tanúsítvány/registráció megadható több telephelyre is, feltéve, ha a tanúsítvány/registráció körében valamennyi telephelyét:

- (a) A tanúsító/regisztráló szervezet egyenként auditálta vagy
- (b) Belefoglalták a mintavételi alapú eljárásba (lásd továbbiakban).

G.5.3.7. Mintavételi alapú eljárás

G.5.3.8. A hasonló tevékenységű telephelyek minősítésekor a mintavételi alapú eljárást alkalmazni kívánó tanúsító/regisztráló szervezeteknek olyan eljárásokkal kell rendelkezniük, melyek az alábbi teljes kérdéskört beleveszik a mintavételi program megalkotásakor.

G.5.3.9. Mielőtt legelső mintavételi alapú eljárását megkezdené, a tanúsító/regisztráló szervezet az akkreditáló testület részére kell bocsássa alkalmazott módszerét és eljárásait; demonstrálható bizonyítékot kell felmutatnia arról, hogy az alábbi pontokat hogyan veszik figyelembe a több telephelyes minősítés során.

G.5.3.10. A tanúsító/regisztráló szervezet eljárásai biztosítsák azt, hogy a kezdeti szerződésátvizsgálás által a lehető legnagyobb mértékig kerüljenek megnevezésre a telephelyek közötti különbségek; mindezt úgy, hogy a mintavétel megfelelő szintje a G.5.3.13. c)-e) pontjai szerint kerüljön meghatározásra.

G.5.3.11. Ha a tanúsító/regisztráló szervezet szabályozásának használata eredményeképp a minta kisebb, mintha az alább leírt útmutatót használva lett volna, a tanúsító/regisztráló szervezet fel kell hogy jegyezze az ezt indokoló tényezőket és demonstrálja, hogy jóváhagyott szabályozásait követve működik.

G.5.3.12. Az auditonként minimum meglátogatandó helyszínek száma:

Előkészítő audit: a minta mérete egyenlő a távoli telephelyek négyzetgyökével ($y=\sqrt{x}$), felfelé kerekítve.

Felügyeleti látogatás: az éves minta mérete egyenlő a 0,6 együtthatóval megszorozott távoli helyszínek négyzetgyökével ($y=0,6\sqrt{x}$), felfelé kerekítve.

Újraminősítés: a minta méretét ugyanúgy számoljuk, mint az előkészítő látogatáskor. Ugyanakkor, ha a minőségirányítási rendszer több, mint három éve hatékonyan működik, a minta mérete csökkenthető, 0,8 együtthatóval, azaz $y=0,8\sqrt{x}$, felfelé kerekítve.

G.5.3.13. Ha egy szervezet hasonló tevékenységeket folytató telephelyeit egyazon KIR fedi le, a szervezet részére kiadható egy, a telephelyekre vonatkozó tanúsítvány, feltéve ha:

- (a) Valamennyi telephelyet ugyanaz az KIR irányítja, melyet központilag vezetnek és auditálnak, és központi vezetőségi átvilágítás alá esik és
- (b) Valamennyi telephelyet a belső audit eljárás(ok) szerint már auditáltak és
- (c) A telephelyek reprezentatív mintáját a tanúsító/regisztráló szervezet már auditálta, a következő tényezők figyelembevételével:
 - A belső telephelyi és központi KIR audit eredményei és jelentései

- A vezetőségi átvizsgálás eredményei
 - Az irányítási rendszer érettsége
 - A szervezetre vonatkozó bármilyen tudás
 - Telephelyek méretének eltérései
 - A KIR komplexitása
 - A telephelyek komplexitása
 - Műszakos munka
 - Munkaeljárások változatai
 - Funkciók ismétlődése
 - Tevékenységek változatai
 - A szervezet személyzetének eloszlása a telephelyen
 - A tényezők és kapcsolódó hatásainak lényegessége és kiterjedése
 - Potenciális egymásra hatás az érzékeny környezettel
 - Eltérő jogi követelmények
 - Az érdekelt felek meglátásai, és
- (d) A fenti c) pont alapján a minta részben szelektív és részben nem-szelektív legyen; a különböző telephelyek olyan kiválasztását kell, hogy eredményezze, amely magába foglalja a telephely véletlen kiválasztását is, valamint
- (e) A felügyeleti program részét kell képeznie a szervezet központi irodájának látogatása, a fenti tényezők fényében megszervezve, és ésszerű időn belül a tanúsító/regisztráló szervezet mintavételi alapú módszere szerint térjen ki a szervezet valamennyi telephelyére, valamint
- (f) Ha akár a központi irodában, akár valamelyik telephelyen nem-megfelelésre derül fény egy, több telephelyre vonatkozó KIR tanúsítványos szervezetnél, a javító intézkedést a tanúsítvány/regisztráció által lefedett valamennyi telephelyen be kell vezetni.
- (g) A G.5.3.17. szakaszban leírt audit (1. szakasz) a szervezet központi irodájának tevékenységeire irányul, így biztosítva, hogy egyetlen KIR vonatkozik valamennyi telephelyre, és a központi irányítást elviszi operációs szintre is. Az audit (1. szakasz) a fenti a)-f) pontokban vázoltak összességére irányuljon.

G.5.3.14. Audit módszer

G.5.3.15. A tanúsító/regisztráló szervezet egy szervezet KIR auditjának 1. szakaszát a szervezet helyszínén végezze, hacsak nem tudja megigazolni az ettől való eltérést. A tanúsítási/regisztrálási eljárásoknak az egy nagyon kis szervezet igényeihez való adaptálása különleges körülmények között indoklásul szolgálhat. Mindemellett az audit 1. és 2. szakaszára vonatkozó alábbi követelményeknek a minősítés minden esetben meg kell, hogy feleljen.

G.5.3.16. Az audit szakaszainak kulcsfontosságú céljait, a minimum kiterjedési körrel, a következőkben ismertetjük.

G.5.3.17. Audit (1.szakasz) (Megjegyzés: Lásd a Konzultációra vonatkozó IAF útmutatót – G.4.1.7.-G.4.1.30.)

A tanúsító/regisztráló szervezetnek a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján meg kell állapítania, hogy a szabvány előírásait betartják. Ugyanakkor lehetnek a bizonyítékoknak olyan formái is, melyek nem „dokumentáltak”. Ez nem változtat azon a tényen, hogy a szabványban előírt dokumentáció megkövetelését tiszteletben kell tartani.

Az audit (1.szakasz) célja, hogy az audit (2.szakasz) tervezéséhez fókuszul szolgáljon, megismervén a KIR-t a szervezet környezeti tényezőinek és társult hatásainak, politikájának és céljainak kontextusában, valamint különösképpen a szervezet auditra való felkészültségének állapotát, áttekintve azt, hogy milyen mértékben:

- tartalmaz a KIR megfelelő eljárást a szervezet környezeti tényezőinek és következésképpen azok lényegességének meghatározásához;
 - helyesek a szervezet tevékenységeire vonatkozó környezetvédelmi engedélyek;
 - tervezték a KIR-t a szervezet környezeti politikájának megvalósítására;
 - indokolja a KIR megvalósítási program az auditot (2.szakasz);
 - felel meg a belső audit a KIR szabvány előírásainak;
 - folytatják le a vezetőségi átvizsgálásokat és azok mennyire fedik le a KIR folyamatos alkalmasságát, megfelelőségét és hatékonyságát;
 - dokumentálja és felel a KIR a külső érdekelt felek vonatkozó kommunikációjára;
 - szükséges átvizsgálni a további dokumentációt és/vagy milyen tudást szükséges megszerezni előre.
- (c) A tanúsító/regisztráló szervezet és a szervezet meg kell, hogy egyezzenek a dokumentáció átvizsgálás idejét és helyét illetően. A dokumentáció átvizsgálás minden esetben még az audit (2.szakasz) megkezdése előtt meg kell, hogy történjen.
- (d) A tanúsító/regisztráló szervezet legalább a következő információkat szükséges, hogy megszerezze:

- Az eljárásokat magába foglaló KIR dokumentáció (és, ha lehetséges, a dokumentációt a szabvány követelményeinek megfelelő keresztreferencia);
 - A szervezet leírása és helyszíni folyamatai;
 - A környezeti tényezők és kapcsolódó hatásaik megjelölése, valamint a jelentős környezeti tényezők meghatározása;
 - A folyamatos javítás elv megvalósítási eszközei;
 - A vonatkozó jogszabályok áttekintése (beleértve a jogositványokat/engedélyeket), és a hatóságokkal történt mindenféle egyezség;
 - Belső audit programok és jelentések.
- (e) A tanúsító/regisztráló szervezetnek tájékoztatnia kell a szervezetet arról, hogy a következő toávbbi információra lehet szükség az audit 1.szakaszban, illetve részletes felülvizsgálat tárgyát képezheti az audit 2.szakaszban:
- Jogosítvány/engedély követelmények;
 - Feljegyzések (beleértve az esetleges váratlan eseményekről, jogszabályi áthágásokról, jogszabályokról szóló feljegyzéseket, vagy a hatóságokkal való levelezést), amelyekre a szervezet az előírt szabályozók követelményeinek való megfelelésének minősítését alapozta;
 - Az elmúlt 12 hónap alatt (vagy a KIR bevezetése óta, ha az kevesebb, mint 12 hónap óta van életben) belsőleg beazonosított nem-megfelelések, a foganatosított vonatkozó javító és megelőző eljárások részleteivel együtt;
 - Vezetőségi átvizsgálások feljegyzései;
 - Bárminemű, a KIR-hez kapcsolódó bejövő kommunikáció és a rá válaszképpen adott bármilyen reakció.
- (f) Amennyiben a dokumentációs átvizsgálást is magában foglaló auditot (1.szakasz) nem egyetlen személy végzi, a tanúsító/regisztráló szervezetnek képes kell lennie demonstrálni, hogyan koordinálták az egyes csoporttagok tevékenységét.

G.5.3.18. Audit (2.szakasz)

- (a) Az audit (1.szakasz) eredményeit alapul véve a tanúsító/regisztráló szervezet felvázolja az audit (2.szakasz) lefolytatásának audit tervét.
- (b) Az audit (2.szakasz) céljai:
- Annak megerősítése, hogy a szervezet következetesen ragaszkodik saját politikájához, céljaihoz és eljárásaihoz;
 - Annak megerősítése, hogy a KIR megfelel a KIR szabvány minden követelményének és eléri a szervezet politikájának céljait;

(c) Ennek érdekében az audit 2.szakaszának a szabvány valamennyi elemének megvalósításával foglalkoznia szükséges (kivéve az 1.szakaszban teljesen és sikeresen auditáltakat) és különösen koncentráljon a szervezetre:

- Környezeti tényezőinek azonosítására és következésképpen azok jelentőségének meghatározására;
- A jogi és egyéb előírásoknak való megfelelést biztosító eljárásaira;
- Az értékelési folyamatból származó céljaira és kitézéseire;
- Operációs ellenőrzésére;
- A célokkal és kitézésekkel szembeni teljesítmény megfigyelésére, mérésére, arról történő beszámolókra és átvizsgálásra;
- A nem-megfelelések és a javító/megelőző eljárások véghezvitelének azonosítására és értékelésére;
- Belső auditálásaira és a vezetőségi átvizsgálásokra;
- Vezetőségének felelősségére a környezeti politikát illetően;
- Politikájának, környezeti tényezőinek és azok kapcsolódó környezeti hatásainak, céljainak és kitézéseinek, felelősségeinek, programjainak, eljárásainak, teljesítményadatainak, belső auditjainak és átvizsgálásainak kapcsolataira.

G.5.3.19. A tanúsító/regisztráló szervezet auditjának speciális elemei

G.5.3.20. A belső audit minősítése

(a) Az audit (2.szakasz) kiterjesztését befolyásolhatja a szervezet belső auditjának megbízhatósági foka. A tanúsító/regisztráló szervezet az audit (1.szakasz) során, részletes elemzéssel megállapítja, mennyire megbízhatóak a belső audit eredményei. A belső audit feljegyzései olyan átfogóak kell, hogy legyenek, hogy a biztosított adatok jóváhagyása által a tanúsító/regisztráló szervezet megerősíthesse az audit eljárás hatékonyságát. A tanúsító/regisztráló szervezet képes kell legyen demonstrálni az akkreditáló testület felé saját auditja (2.szakasz) kiterjesztésének meghatározási alapját.

(b) E tevékenység során objektív bizonyosságot kell keresni:

- Az auditorok kompetenciáját, gyakorlatát, tréningjét és függetlenségét illetően (pl. beleértve az ISO 14012-re vonatkozó bármilyen hivatkozást és/vagy az audit személyzet regisztrációjának programjait);
- Az auditálási eljárásra és módszerre vonatkozóan, különösképpen az audit kiterjesztését illetően (pl. ideértve bármilyen hivatkozást az ISO 14011-re);
- Hivatkozásokra és szabványokra (pl. ISO 10011, ISO 14010, 14011 és 14012);
- Az audithoz elérhető erőforrásokra;

- Az audit szervezésére irányulóan (pl. beleértve az ISO 1401 és 14011-re vonatkozó bármilyen hivatkozást);
 - A véghezvitt ellenőrzésekre és igazolásokra;
 - Az audit eredményeire, beleértve a beszámolókat és a feljegyzéseket;
 - Az audit nyomkövetés menedzsmentje;
 - A javító intézkedések időszerúsége és hatékonysága.
- (c) A belső auditok figyelembe kell vegyék a szervezet tevékenysége különféle összetevőinek környezeti fontosságát.
- (d) A tanúsító/regisztráló szervezet meg kell erősítse – mintavételi eljárásra alapozva – a belső audit átfogó megbízhatóságát.

G.5.3.21. A környezeti tényezők értékelése és feljegyzése; a jelentősnek ítélt tényezők kontrollja

- (a) Annak biztosítása érdekében, hogy a szervezetek következetesen létrehozzák és fenntartják a környezeti tényezők és kapcsolódó hatásaikra vonatkozó azonosítási, vizsgálati és értékelési eljárásokat, a tanúsító/regisztráló szervezetek eljárásai a következő tényezőket kell, hogy tükrözzék:
- A szervezet határozza meg azokat a kritériumokat, melyek szerint egy környezeti tényező és annak kapcsolt hatása jelentősnek minősül; a szervezet fejleszti ki az erre vonatkozó eljárás(ok)a;t;
 - A tanúsító/regisztráló szervezet vizsgálja felül azt, hogy a szervezetnek a környezeti hatásai és azok társult hatásai jelentősége meghatározására vonatkozó eljárásai megfelelőek-e és hogy azokat betartják-e;
 - A tanúsító/regisztráló szervezet értesíti a szervezetet, ha bármilyen következtetés áll fenn a szervezet politikája, céljai, kitűzései valamint eljárásai, vagy alkalmazásuk eredménye között.
- (b) A tanúsító/regisztráló szervezet állapítsa meg, hogy a jelentőség elemzésében alkalmazott eljárások helytállóak-e és megfelelően kerültek alkalmazásra. Igazolnia kell, hogy egy jelentősnek minősített környezeti tényezőt vagy kapcsolódó hatást a rendszeren belül kezelnek. Helyzettől függően ez a következők kombinációinak vizsgálatát vonhatja maga után:
- A további fejlesztések lehetőségének kivizsgálása és kidolgozása;
 - A tervezett fejlesztések programjai;
 - A teljesítmény fenntartásának ellenőrzői.

- (c) A jelentős környezeti tényezők és társult hatásaik nem feltétlenül korlátozódnak egyetlen földrajzi helyhez. Magába foglalhatják egy szervezet tevékenységeinek, termékeinek vagy szolgáltatásainak egyéb aspektusait, melyeket ellenőrzés alatt tud tartani és melyekre várhatóan hatást képes gyakorolni. Ez főleg magába foglalhatja a beszállítók, vásárlók vagy érintett szervezetek bármilyen tevékenységét, melyek a szervezetnek további környezeti tényezőt teremtenek.

G.5.3.22. A folyamatos fejlődés és a szennyezés megelőzésének feljegyzései és értékelése

Annak biztosítása érdekében, hogy a szervezeteknél létezzenek a folyamatos fejlődés és a szennyezés-megelőzés végett eljárások, a tanúsító/regisztráló szervezetek eljárásai a következő tényezőket kell, hogy tükrözzék:

- A szervezet határozza meg azokat az eszközöket, melyekkel eléri a politikájában meghatározott folyamatos fejlődést és szennyezés-megelőzést; a szervezet fejleszti ki az erre vonatkozó eljárás(oka)t és mérési folyamatokat;
- A tanúsító/regisztráló testület vizsgálja felül azt, hogy a szervezet eljárásai megfelelőek-e és hogy azokat betartják-e;
- A tanúsító/regisztráló szervezet értesíti a szervezetet, ha bármilyen következetlenség áll fenn a szervezet politikája, céljai, kitézései valamint eljárásai, vagy alkalmazásuk eredménye között.

G.5.3.23. KIR dokumentáció

A KIR szabvány által megkövetelt dokumentáció írja le a KIR-t, és tisztázza a szervezetnél működő kapcsolódó vagy a tanúsítandó KIR-re kihatással lévő más irányítási rendszerekhez való viszonyát. Elfogadható a környezeti és egyéb irányítási rendszerek dokumentációjának kombinálása (pl. minőség vagy egészség- és biztonságvédelem), amennyiben a KIR összetevői egyértelműen beazonosíthatóak a többi rendszerrel való kapcsolatokkal együtt.

G.5.3.24. Vezetőségi auditok kombinálása

Az audit kombinálható már irányítási rendszerek auditjaival. Ez a kombináció akkor lehetséges, ha demonstrálható, hogy az audit kielégíti a KIR tanúsításának/regisztrálásának valamennyi előírását. Az audit tervnek azonosítania kell az egyes audit csoporttagok szerepét, és az egyes tagok által auditált kritériumot. A KIR valamennyi eleme jelenjen meg egyértelműen, legyen könnyedén azonosítható az audit beszámolóiban. Az audit minőségét az auditok kombinálása nem ronthatja.

5.4 Minősítő jelentés

IAF Útmutató az 5.4. szakaszhoz (G.5.4.1.)

G.5.4.1. A minősítő/auditor az audit során és/vagy a záró megbeszélésen el kell, hogy magyarázza az audit eredményeit és/vagy tisztázza a minősítés követelményeit, de a minősítés részeként nem adhat előíró jellegű tanácsot vagy tanácsadást.

5.5 Döntés a tanúsításról/regisztrálásról

IAF Útmutató az 5.5. szakaszhoz (G.5.5.1. – G.5.5.7.)

G.5.5.1. A tanúsítási/regisztrálási eljárás során gyűjtött információ elégséges kell, hogy legyen ahhoz, hogy:

- (a) A tanúsító/regisztráló szervezet képes legyen megalapozott döntést hozni a tanúsítást/regisztrálást illetően (vagy az újratanúsítást/regisztrálást illetően, az újraminősítést követően);
- (b) Esetleges szükség esetén visszanyomozhatóak legyenek az információk, pl. fellebbezéskor vagy a következő auditra való készüléskor (ha lehetséges másik csoport által);
- (c) Biztosítsa a folyamatosságot.

Az ISO/IEC Guide 66 5.4.1.e) szakaszának a beszámolókra vonatkozó követelményei mellett ez az információ terjedjen ki:

- (d) A belső audit megbízhatóságának fokára;
- (e) A legfontosabb megfigyelések összefoglalására (mind pozitív, mind negatív), a KIR alkalmazására és hatékonyságára vonatkozóan;
- (f) Az audit csoport által hozott következtetésekre.

G.5.5.2. Az audit csoportok beszámolója a tanúsító/regisztráló szervezet felé

A tanúsítási/regisztrálási döntés megalapozása érdekében a tanúsító/regisztráló szervezetnek szüksége lesz az audit csoportok olyan világos beszámoló(i)ra, mely(ek) a döntéshozáshoz elegendő információt biztosítanak. Ennek elérése végett a beszámoló(k) ki kell elégtse(ék) az ISO 14011 követelményeit, különösen az 5.4.2. szakaszét, ezen felül pedig biztosítsa(ák) a kérdéses szervezetre vonatkozó további információt. (Lásd ISO/IEC Guide 66 4.1.8. szakasza).

- (a) Az audit csoport beszámolóit a tanúsító/regisztráló szervezet felé minimum az audit 1. és 2. szakasza után le kell adni. A lefűzött információkkal együtt ezek a beszámolók legalább tartalmazzák:
 - Számadást az auditról (1. és 2. szakasz), beleértve a dokumentum átvizsgálás és az audit (2. szakasz) összefoglalóját, kitérve különösképpen a felhasznált audit napokra (beleértve az irodai/telephelyi vizsgálatot, audit 1. szakaszát, audit 2. szakaszát és a beszámolókat).
 - A nem-megfelelések tisztázását.

G.5.5.3. Az az egység - amely jelenthet egy személyt is –, aki a tanúsító/regisztráló szervezeten belül meghozza a döntést a tanúsítás/regisztrálás megadásáról/visszavonásáról, szükséges hogy rendelkezzen az audit csoport általi auditálási folyamat és a hozzá kapcsolódó javaslatok minősítéséhez szükséges elégséges tudásszinttel és tapasztalattal.

G.5.5.4. A tanúsítás/regisztrálás addig nem történhet meg, amíg a G.3.1.3. útmutató szerinti nem-megfelelések nem kerültek javításra, és a javító intézkedést a tanúsító/regisztráló szervezet nem ellenőrizte (akár helyszíni látogatáson vagy az ellenőrzés más megfelelő módján).

G.5.5.5. Valamennyi tanúsítási/regisztrálási dokumentum fel kell, hogy tüntesse a tanúsítvány/regisztráció érvényességi idejét. Javasolt, hogy ez az idő essen egybe az újraminősítéssel, de ez nem előírás. Az akkreditált tanúsítvány/regisztráció átadásának útmutatóját lásd a 2. sz. mellékletben.

G.5.5.6. Ahhoz, hogy egy tanúsítási/regisztrálási dokumentum akkreditáltnak tekintessék, a tanúsító/regisztráló szervezet akkreditálásának feltételei szerint kell kiadni, és egyértelműen meg kell jelölni az akkreditáló testületet és a kiadó tanúsító/regisztráló szervezetet.

G.5.5.7. Amennyiben a tanúsító/regisztráló szervezet a tanúsítási/regisztrálási tárgykörére vonatkozó több akkreditálással is rendelkezik, az akkreditált tanúsító/regisztráló dokumentumok az akkreditáló testületek közül legalább egyet fel kell tüntessenek.

5.6 Felügyelet és újraminősítési eljárások

IAF Útmutató az 5.6. szakaszhoz (G.5.6.1. – G.5.6.14.)

G.5.6.1. A tanúsító/regisztráló szervezetek eljárásai világosan meg kell határozzák azokat a körülményeket és feltételeket, melyek között a tanúsítás/regisztrálás fenntartását biztosítják. Ha a felügyelet vagy az újraminősítés során a G.1.3.1. szakaszban meghatározottak szerinti nem-megfelelésre derül fény, a tanúsító/regisztráló szervezet által megjelölt időn belül azt hathatósan korrigálni kell. Ha a megjelölt időn belül erre nem kerül sor, a tanúsítvány/regisztrálást szűkíteni, felfüggeszteni vagy visszavonni szükséges. A javító intézkedés bevezetésére kijelölt időszak hossza összhangban kell, hogy álljon a nem-megfelelés súlyosságával, és a termék meghatározott előírásoknak való megfelelése kockázatával.

G.5.6.2. A tanúsító/regisztráló szervezet által végzett felügyeletnek be kell bizonyítani, hogy az általa tanúsított/regisztrált szervezet továbbra is megfelel azon szabvány követelményeinek, mellyel szemben tanúsították. A tanúsító/regisztráló szervezet rendelkezik azokkal az adottságokkal és eljárásokkal, melyekkel képes ennek elérésére.

G.5.6.3. Az ISO/IEC Guide 66 5.6.1. szakasza előírja, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet megfelelően rövid időközönként hajtsa végre a felügyeleti és újra-minősítő programot, így biztosítva, hogy tanúsított/regisztrált szervezete folyamatosan megfeleljen a tanúsítási/regisztrálási előírásoknak.

G.5.6.4. A felügyelet célja: annak megerősítése, hogy a jóváhagyott minőségirányítási rendszer továbbra is fogatosítva van, a szervezet működésének változása eredményeképpen bekövetkezett változások hatását figyelembe veszik, és a tanúsítási/regisztrálási követelményeknek való megfelelés folyamatos. Egy szervezet minőségirányítási rendszerének felügyeletét rendszeresen meg kell ejteni, rendes esetben legalább évente egyszer. A felügyeleti program keretében általában sor kerül:

- a) A rendszer gondozására, azaz belső auditra, vezetőségi átvizsgálásra, megelőző és javító intézkedésekre;
- b) A KIR szabvány által megkövetelt, a külső érdekelt felektől bejövő kommunikációra;
- c) A dokumentált rendszerben történt változásokra;
- d) Változtatandó területekre;
- e) És egyéb, szükséges területekre;
- f) Szükség szerint egyéb kiválasztott területekre.

G.5.6.5. A tanúsító/regisztráló szervezet éves szinten minimum a következőket foglalja a felügyeletbe:

- a) A KIR hatékonysága, a szervezet céljainak elérése a környezeti politika vonatkozásában;
- b) A KIR-ért felelős vezetőség interjúja;
- c) A KIR szabvány által megkövetelt, a külső érdekelt felektől bejövő kommunikáció fogadására, dokumentálására és megválaszolására vonatkozó eljárások működése;
- d) A vonatkozó környezetvédelmi jogszabályoknak és előírásoknak való megfelelés periodikus értékelésére és vizsgálatára vonatkozó eljárások működése;
- e) A szervezet környezeti politikájának megfelelően a teljes környezeti teljesítés fejlesztésének elérése érdekében a KIR fejlesztésére irányuló tervezett tevékenységek előrehaladása;
- f) Belső auditok eredményeképpen kapott eredmények nyomon követése;
- g) Az előző audit során azonosított nem-megfelelésekre tett intézkedések;
- h) A kapott panaszokra tett intézkedések.

G.5.6.6. A tanúsító/regisztráló szervezet a szervezet minőségirányítási rendszeréhez kapcsolódó környezeti kérdésekhez kell, hogy adaptálja felügyeleti programját és ezt a programot az akkreditáló testület felé indokolni legyen képes.

G.5.6.7. A tanúsító/regisztráló szervezet felügyeleti programját a tanúsító/regisztráló szervezet határozza meg, figyelembe véve a belső audit programját és az ahhoz hozzárendelhető megbízhatóságot; a tanúsított/regisztrált szervezettel megegyezhetnek a látogatások dátumaiban.

G.5.6.8. A felügyeleti auditok összekombinálhatók más irányítási rendszerek auditjával. A jelentésekben azután világosan meg szükséges jelölni az egyes irányítási rendszerekre vonatkozó aspektusokat.

G.5.6.9. A tanúsító/regisztráló szervezettől megkövetelik, hogy felügyelje tanúsítványainak és jelentéseinek megfelelő használatát.

G.5.6.10. A felügyeleti auditok során a tanúsító/regisztráló szervezet ellenőrizze a tanúsító/regisztráló szervezet elé terjesztett fellebbezések, panaszok és viták feljegyzéseit; ahol a tanúsítás/regisztrálás követelményeinek meg nem tartására vagy nem-megfelelésre fény derül, ott a szervezet kivizsgálta saját rendszerét és eljárásait és megtette a szükséges javító intézkedéseket.

G.3.6.11. A felügyeleti audit speciális előkészítést igényelhet, ha a tanúsított/regisztrált szervezet KIR rendszerében nagyobb rendszerváltoztatásokat eszközöl, vagy ha a tanúsítást/regisztrálás alapját érintő változások történnek.

G.5.6.12. A megfelelően hozzáértő személyzet függetlenül végzi a felügyeleti jelentések átvizsgálását, vizsgálva az audit kivitelezésének és a jelentések megfelelését, valamint azt, hogy az eredeti tanúsítási/regisztrálási döntést szükséges-e újra megfontolni. Ez az átvizsgálás nem kell, hogy megismételje az eredeti döntési folyamatot. Az átvizsgálást legalább évente egyszer szükséges lefolytatni, minden egyes tanúsításra/regisztrálásra.

G.5.6.13. Az újraminősítést az ISO/IEC Guide 66 megköveteli. Az újraminősítés célja annak igazolása, hogy a szervezet KIR rendszere folyamatosan megfelel a KIR szabvány követelményeinek, a KIR megfelelően került bevezetésre és fenntartásra.

A legtöbb esetben nagyon valószínűtlen, hogy a szervezet KIR rendszerének három évnél hosszabb időszakokénti újraminősítése megfelelné ennek a kitételnek. Az újraminősítés sort kerít a rendszer tanúsítási/regisztrálási időszaka alatti működésének és fenntartásának átvizsgálására.

Az újraminősítési program figyelembe kell vegye a fenti vizsgálás eredményeit és legalább tartalmaznia kell a KIR dokumentumainak átvizsgálását és egy helyszíni auditot (amely helyettesítheti vagy kiegészítheti a rendszeres felügyeleti auditot). Legalább biztosítania kell:

- a) A rendszer összes elemének hatékony kölcsönhatását;

- b) A rendszer egészének átfogó hatékonyságát, a működést érintő változások fényében;
- c) A rendszer hatékonyságának fenntartására kinyilvánított elkötelezettséget.

Az újraminősítés auditmódszere megegyezik az audit (2.szakasz) módszerével.

G.5.6.14. Ha kivételes esetben, az újraminősítés három éves időszaknál ritkábban történik, a tanúsító/registrláló szervezetnek szemléltetnie szükséges, hogy a teljes minőségirányítási rendszer hatékonyságát rendszeresen értékelik és a felügyeleti auditok olyan gyakorisággal zajlanak, mely kompenzálja a fentieket, így biztosítva a megfelelést. Ugyanakkor az időszakos újraminősítést meg kell ejteni, az ellenőrzések időszakától függetlenül.

5.7 Tanúsítványok és emblémák alkalmazása

IAF Útmutató az 5.7. szakaszhoz (G.5.7.1. – G.5.7.5.)

G.5.7.1. A tanúsító/registrláló szervezetnél léteznie kell jeleinek használatára vonatkozó dokumentált eljárásoknak, azokkal való visszaélésre, beleértve a tanúsítás/registrlálás jogtalan kijelentését, és a tanúsító/registrláló szervezet jeleivel való visszaélést.

G.5.7.2. Ha a tanúsító/registrláló szervezet az akkreditáltság adományozását megelőzően kiadott tanúsítványokat helytelenül akkreditáltak minősíti, az akkreditáló testület megkövetelheti azok visszavonását.

G.5.7.3. Az ISO/IEC Guide 66. 5.7.1. és 5.7.2. „tanúsítási/registrlálási jelre és emblémára” utaló kikötései, illetve „szimbólumra és emblémára” vonatkozó megköötései mind a jelekre, mind az emblémákra és szimbólumokra is érvényesek.

G.5.7.4. A tanúsító/registrláló szervezetnek törekednie szükséges arra, hogy a megfelelési tanúsítványok/registrlálások különböző rendszereinek megkülönböztetése érdekében ne használja ugyanazt a jelet vagy hasonló jelet (például termék tanúsítás és irányítási rendszer tanúsítás/registrlálás) és ha egynél több jelet használnak, jelentéseiket nem szabad összekeverni.

G.5.7.5. A tanúsító/registrláló szervezet szabályzatai biztosítják, hogy a tanúsított/registrlált szervezetek ne használhassák jeleiket esetleg félrevezető vagy összezavaró módon.

5.8 Hozzáférés a szállítókhoz eljuttatott panaszokról készült feljegyzésekhez

Az ISO/IEC Guide 66 alkalmazására vonatkozó IAF Útmutató törzsszöveg VÉGE

1 sz. melléklet – KIR Auditor idő

A.1.1. Bevezetés

Jelen melléklet az ISO/IEC Guide 66 5.2.1. és 5.2.2. szakaszához szolgál útmutatóul. Az IAF Útmutató G.4.2.10. szakaszával együtt értelmezendő.

Jelen útmutató alkalmazása

Az akkreditálással kapcsolatban megjegyzendő, hogy jelen útmutatóval (és/vagy a táblázattal és/vagy diagrammal) való nem-megfelelés egyedi esetekben nem vezet automatikusan az ISO/IEC Guide 66-nak való nem-megfeleléshez. Ugyanakkor egy ilyen helyzet további vizsgálatok indító oka lehet, a minősítés teljessége érdekében. Alapos megfontolás szükséges a jelen útmutatótól való eltérés okának kivizsgálásakor.

Ha jelen útmutatóval való ellentmondás rendszeresebben felmerül, ez az ISO Guide 66-nak való nem-megfelelés alapját képezheti: azon az alapon, hogy a tanúsító/regisztráló szervezet nem tudja kellőképpen bizonyítani azt, hogy audit csoportjainak biztosítja azt a képességet, hogy a tanúsítási/regisztrálási szolgáltatás részeként elégségesen teljes auditokat hajtsanak végre.

Jelen IAF KIR útmutató a tanúsító/regisztráló szervezeteknek nyújt útmutatót, széles tevékenységi körre vonatkozóan, a különböző méretű és komplexitású szervezetek minősítéséhez szükséges idő meghatározását behatároló eljárásainak kidolgozásához.

A tanúsító/regisztráló szervezetnek valamennyi jelölt és tanúsított/regisztrált szervezet felé meg kell határoznia a kezdeti minősítésre, felügyeletre és újraminősítésre fordítandó auditor időt.

Jelen IAF KIR útmutató keretül szolgál a tanúsító/regisztráló szervezeteknek a megfelelő auditor idő meghatározásához, figyelembe véve az auditálandó szervezet sajátosságait. Jelen kerettel párhuzamosan alkalmazott eljárások használata az audit tervezési fázis során a helyes auditor idő meghatározásának következetes megközelítéséhez kell, hogy vezessen. Ugyanakkor az eljárásnak rugalmasságot kell biztosítani a minősítés során találtakat illetően, különösen az audit 1.szakaszában.

A.1.2. Auditor idő eljárás

Tapasztalatok szerint egy adott KIR auditkor a ráfordított időt az alkalmazottak száma mellett a potenciális környezeti tényezők száma, természete és fontossága határozzák meg. A KIR politika (ISO 14001) általi, a környezetirányítási rendszerrel szemben támasztott fokozott követelmények miatt egy KIR tanúsítása/regisztrálása nagyjából egy minőségirányítási rendszerre fordítandó időt igényeli, mert:

- A tanúsító/regisztráló szervezettől megkövetelik, hogy mérje fel, a szervezet által a környezeti hatásai jelentőségének meghatározására meghatározott módszer mennyire helytálló és következetes.
- A tanúsító/regisztráló szervezettől megkövetelik, hogy erősítse meg, hogy a szükséges megfelelés elérésére tervezett rendszer – a vonatkozó környezeti jogszabályokkal és egyéb, a szervezetre érvényes követelményekkel együtt - képes céljainak elérésére és bevezetésre került.
- A tanúsító/regisztráló szervezettől megkövetelik, hogy erősítse meg, a „szennyezés megelőzés” eljárás megfelelő és betartásra kerül.

- Az audit 1.szakaszának fokozott követelményei.

Az ISO/IEC Guide 66 IAF útmutatója (lásd G.4.2.10.) felsorolja azokat a kritériumokat, melyeket az auditor idő meghatározásakor figyelembe kell venni. Ezeket és még további tényezőket a tanúsító/regisztráló szervezet a szerződés átvizsgálás időszaka alatt meg kell vizsgálnia, az elhatárolandó auditor időre gyakorolt esetleges hatásuk végett. Az így megkapott auditor időt azután módosítani szükséges az auditálandó szervezetre egyöntetűen vonatkozó jelentős tényezők alapján.

Az 1. táblázat és az 1. diagram megállapítja a kezdeti felméréshez szükséges audit napok számát. Tapasztalatok szerint a KIR esetében megfelelő, ha ezt az alkalmazottak számára alapozzuk, valamint az ipari szektorban tipikus környezeti tényezők jellegére, számára és súlyosságára. Ezután az auditor időt az auditálandó szervezetre tipikusan jellemző fontos tényezők alapján módosítjuk.

Az ilyen, további, megfontolandó, de nem kizárólagos tényezők:

Auditor időt növelő:

- Bonyolult logisztika: egynél több épület vagy munkahelyszín
- Különböző nyelven beszélő alkalmazottak (tolmács szükséges vagy meg kell előzni, hogy az egyes auditorok önállóan dolgozzanak)
- Az alkalmazottak számához viszonyítva nagy helyszín (pl. fakitermelés, erdő)
- Igen összetett folyamatokból álló rendszer, vagy relatíve nagyszámú különleges tevékenység
- Design felelősség, termékek vonatkozásában
- Rutinszerű éjszakai műszak a minősítendő tevékenység részét képezi, így az audit programot módosítani szükséges, stb.
- Az ipari szektorra tipikusan jellemzőnél nagyobb érzékenységgű befogadó környezet
- Érdekeltek meglátásai
- Közvetett, a minősítési időt növelő aspektusok (pl. központi irodával vagy helyi hatósággal való kapcsolat)
- A szektorra további/szokatlan környezeti tényező
- A szektorra további/szokatlan környezetvédelmi engedély/szabályozási feltételek
- Éretlen vezetési rendszer

Auditori időt csökkentők:

- Az alkalmazottak számához viszonyítva nagyon kicsi helyszín (pl. csak irodaegyüttes)
- Érett vezetési rendszer
- Az alkalmazottak nagy hányada ugyanazt az egyszerű feladatot végzi

Jelen útmutató öt olyan elsődleges komplexitás kategóriát vett alapul, mely egy szervezet természetét, a környezeti tényezőinek számát és fontosságát tekintve alapvetően meghatározza az auditor időt. Ezek:

- Nagy – nagyszámú környezeti tényező, jelentős természetű és fontosságú (tipikusan gyártó vagy feldolgozó típusú szervezetek, számos környezeti tényező jelentős hatásával);
- Közepes – átlagos számú környezeti tényező, közepes természettel és fontossággal (tipikusan gyártó szervezetek néhány környezeti tényező esetében jelentős hatásokkal);
- Alacsony - kisszámú környezeti tényező, korlátozott természettel és fontossággal (tipikusan összeszerelő típusú környezettel és kevés jelentős tényezővel rendelkező szervezetek);
- Korlátozott – igen korlátozott számú környezeti tényező, korlátozott természettel és fontossággal (ilyen tipikus szervezet pl. az iroda típusú környezet);
- Speciális – ezek az audit tervezési stádiumban további és egyedi megfontolást igényelnek.

Az 1.sz. táblázat és diagram a fenti négy komplexitás kategóriát fedi le. A 2.sz. táblázat a fenti öt komplexitás kategória közötti kapcsolatot mutatja be és azokat az ipari szektorokat, melyek *tipikusan* az adott kategóriába tartoznak.

A tanúsító/registrláló szervezetnek tudnia kell, hogy egy adott szektor nem minden szervezete tartozik mindig ugyanabba a komplexitás kategóriába. A tanúsító/registrláló szervezet szerződés átvizsgálási eljárása rugalmasságot kell, hogy engedjen a téren, hogy a szervezet speciális tevékenységeit biztosan vegyék figyelembe a komplexitás kategória meghatározásakor. Például: bár a vegyi szektor számos üzlete a „nagy komplexitású” kategóriába kerülne, egy olyan szervezet mely csak egy, kémiai reakciótól vagy kibocsátástól mentes keveréket állít elő és/vagy csak kereskedne, besorolható a „közepes” vagy akár az „alacsony komplexitású” kategóriába is.

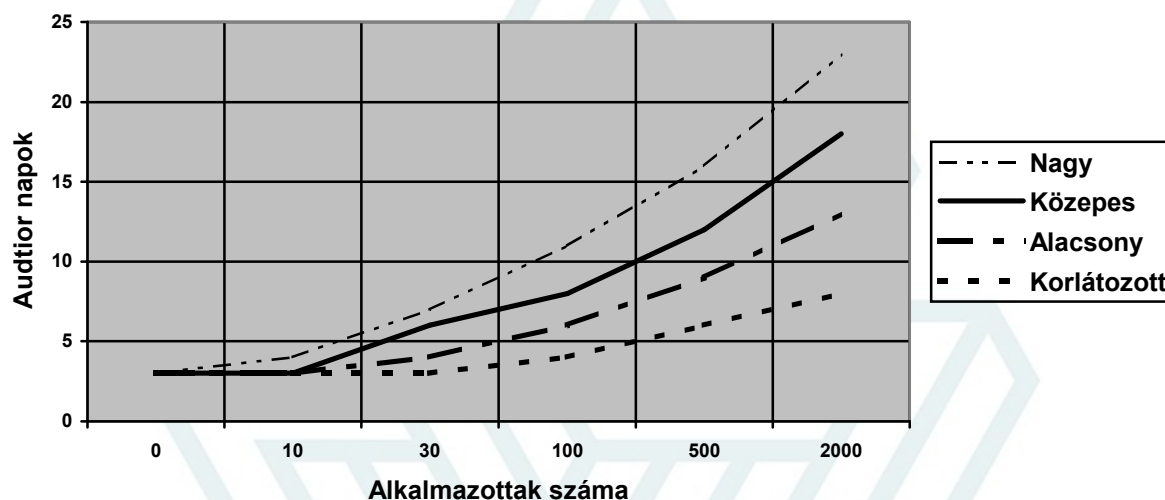
Sem az 1.sz. táblázat, sem pedig az 1.sz. diagram nem tér ki a Speciális komplexitásra; ilyen esetben az auditor idő egyedi megfontolás alapján kerüljön megállapításra és indoklásra.

A szervezet rendszerének minden sajátossága, folyamata és terméke/szolgáltatása megfontolandó és a hatékony audit idejét növelő/csökkentő tényezőknek megfelelő helytálló módosítás szükséges. Az időt növelő tényezőket ellensúlyozhatják a csökkentő tényezők. **Valamennyi esetben, ahol az Auditor Idő táblázatban és a diagramban foglalt időkhöz képest változtatás történt, az eltérés igazolására elegendő bizonyíték és feljegyzés kell, hogy rendelkezésre álljon.**

DIAGRAM

1. sz. táblázat

1. diagram - Útmutató az auditor napok meghatározásához

Útmutató a kezdeti minősítés (1. és 2. szakasz együtt) auditor idejének meghatározásához

Auditor idő ábra az ISO 14001-hez.

Az 1. sz. táblázatban az alkalmazottak száma inkább kontinuumnak, mint lépéseknek tekintendő (lásd 1. sz. diagram).

KONTINUUM az alkalmazottak száma	Nagy komplexitás	Közepes komplexitás	Kicsi komplexitás	Korlátozott mértékű komplexitás
10	4±1	3±1	3±1	3±1
30	7±2	6±2	4±1	3±1
100	11±3	8±3	6±2	4±1
500	16±5	12±3	9±3	6±2
2000	23±7	18±5	13±4	8±2

A tanúsító/regisztráló szervezet szabályzata magába foglalhatja a 2000 főnél többet foglalkoztató szervezetekre számítandó auditor időt. Ilyen esetben az 1. sz. táblázatot a szabály szerint folytatni kell az idő számításakor.

Megjegyzések az 1. sz. táblázathoz és az 1. sz. diagramhoz kapcsolódva – KIR auditor idő

1.1. A táblázatban szereplő „Alkalmazottak” azokat az egyéneket jelentik, akik munkatevékenysége a tanúsítás/regisztrálás tárgykörét támogatják, a környezetirányítási rendszer szerinti leírásban.

- A tényleges alkalmazottak számát az ideiglenes dolgozókkal (szezonális, ideiglenes és alvállalkozó) együtt kell érteni, tehát azokat, akik az audit idején jelen vannak. A tanúsító/regisztráló és az auditálandó szervezet megegyezik abban, hogy az auditálás időpontja akkorra esik, amely időszak legjobban szemlélteti a szervezet teljes működését. Figyelembe kell venni az évszakot, hónapot, napot és ha kell a műszakot.

- A részidős munkaerőt a teljes idős munkaerővel egyenértékűnek kell felfogni. Ez a meghatározás a teljes munkaidős dolgozó munkaóráihoz történő viszonyítástól függ – lásd 6. Megjegyzést a műszakok hatásáról.

2. Az „auditor idő” magában foglalja az Auditor vagy Auditáló Csoport általi tervezést (beleértve a nem a helyszínen történt dokumentum átvizsgálásokat is, ha volt ilyen); a szervezettel, személyzettel, feljegyzésekkel, dokumentációval és folyamatokkal töltött időt; a jelentések megírásának idejét. Az Auditor Időnek a tervezésre és jelentéskészítésre fordított együttes időtartama várhatóan nem csökkenti a helyszínen töltött időt az Auditor Idő táblázatban feltüntetett összeg 80%-a alá. Ez a kezdeti, felügyeleti és újraminősítési auditokra érvényes. Amennyiben a tervezéshez és/vagy a riportok megírásához több időre van szükség, ezzel nem indokolható a helyszínen töltött időmennyiség csökkentése. A számítás nem terjed ki az Auditor utazási idejére, azt még ezen felül kell hozzáadni. MEGJEGYZÉS: a 80% a KIR auditok tapasztalatán nyugvó tényező.
3. A táblázatban említett „Auditor Idő” a minősítésre fordított „Auditori Napokban” kerül megállapításra. Egy tipikus „Auditori Nap” nyolc órás, teljes munkaidős munkanap. Az Auditor Napok száma az előkészítő tervező stádiumban nem csökkenthető a napi munkaórák egyidejű növelésével.
4. A kezdeti Minősítési ciklusban az adott szervezetre vonatkozó Felügyeleti idő az Előkészítő Audit idejével arányos; az éves szinten felügyeletre fordított idő körülbelül az Előkészítő Audit egyharmadát tege ki. A tervezett felügyeleti időtartamot időről időre felül kell bírálni, helyet adva a szervezeti változásoknak, a rendszerérettség változásának, stb.; legalább az újraminősítéskor ezt meg szükséges tenni.
5. Az újraminősítésre fordított összes idő függ az átvizsgálás eredményétől, amint az a G.5.6.13. és G.5.6.14. paragrafusokban olvasható. Az újraminősítés ideje arányos azzal, amit az azonos szervezet előkészítő minősítésére fordítanak, és kb. kétharmada annak az időnek, amit az újraminősítés időpontjában az azonos szervezet előkészítő minősítésére kellene szánni. Az újraminősítés a rutin felügyeleti minősítésen kívül történik, de amikor az újraminősítés a tervezett rutin felügyeleti látogatással egy időben zajlik, az újraminősítés elegendő a felügyelet követelményeinek is. Bármilyen eredmény, a G.4.2.10. és a G.5.6.13. szakaszok az irányadók.
6. Ha a tevékenység jelentős része a műszakokban zajlik, az alkalmazottak összlétszáma a következőképpen számolható: $(\text{nem műszakban dolgozó alkalmazottak létszáma}) + \{(\text{műszakos dolgozók létszáma}) / (\text{műszakok száma} - 1)\}$. Feltétel, hogy a műszakok tevékenységeinek típusa és intenzitása nem térhet el egymástól jelentős mértékben.

1. sz. táblázat

Példák az üzleti szektor és a környezetvédelmi aspektusok komplexitás kategóriája közötti kapcsolatokra

Komplexitás kategória	Üzleti szektor
<i>Nagy</i>	Bányászat és kőbányászat Olaj- és gázkitermelés Textilek és ruhák festése Papírgyártás pépesítési része, beleértve a papír újrahasznosítás feldolgozást Olajfinomítás Vegyszerek és gyógyszerek Nyersanyagok – fémek Nem-fém anyagok feldolgozása és gyártása beleértve kerámiát és cementet Szénalapú elektromos áram termelés Állami építkezés és lebontás Veszélyes és nem-veszélyes hulladék kezelés pl. égetés, stb. Szennyvíz és csatornavíz kezelés
<i>Közepes</i>	Halászat/mezőgazdaság/erdészet Textilek és ruházat kivéve festés Fadeszkák gyártása, fa és fatermék kezelés/impregnálás Papírgyártás és nyomtatás, kivéve a pépkészítést Nem-fém feldolgozás és termelés beleértve üveg, agyag, mész, stb. Fémgyártású termékek felületi vagy más vegyi alapú kezelése, kivéve nyersanyagok Általános gépgyártásban felületi vagy vegyi alapú kezelés Üres nyomtatott áramkör lapok gyártása az elektronikai iparban Közlekedési eszközök gyártása – úti, vasúti, légi, hajó Nem-szén alapú elektromos áram termelés és elosztás Gáztermelés, tárolás és elosztás (megjegyzés: a kitermelés nagy komplexitású) Vízfelvonás, tisztítás és elosztás beleértve a folyó kezelést (megjegyzés: ipari szennyvíz kezelés nagy komplexitású) Fosszilis tüzelőanyag nagykereskedelem és kiskereskedelem Élelmiszer és dohány – feldolgozás Közlekedés és szállítás – vízen, levegőben és földön Kereskedelmi ingatlanügynökség, ingatlankezelés, ipari tisztítás, higiénias tisztítás, szárasztisztítás Általában általános üzleti szolgáltatás része Újrahasznosítás, komposztálás, hulladéklerakás (nem veszélyes hulladéké) Technikai tesztelés és laboratóriumok Egészségügy/kórházak/állatorvoslás Szabadidős szolgáltatások és személyi szolgáltatások kivéve hotelek/éttermek
<i>Alacsony</i>	Hotelek/éttermek Fa és fatermékek, kivéve fadeszkák gyártása, fa kezelése és impregnálása Papírtermékek, kivéve nyomtatás, pépkészítés és papírgyártás Gumi és műanyag fröccsöntés, formálás és összeszerelés – kivéve gumigyártás és műanyag alapanyagok, melyek vegyszerek részei Hideg és meleg formázás, fémelőállítás, kivéve felületi kezelés és egyéb vegyi alapú kezelések és nyersanyagok Általános gépgyártási összeszerelés kivéve felületi kezelés és egyéb vegyi alapú kezelés Nagykereskedelem és kiskereskedelem Elektromos és elektronikai felszerelések összeszerelése, kivéve az üres nyomtatott áramkör lapok gyártása

Komplexitás kategória	Üzleti szektor
<i>Korlátozott mértékű</i>	Társasági tevékenységek és vezetés, holding társaságok központja és vezetése Közlekedés és szállítás – menedzsment szolgáltatás, aktuális járműpark nélkül Telekommunikáció Általános üzleti szolgáltatás, kivéve kereskedelmi ingatlanügynökség, ingatlankezelés, ipari tisztítás, higiénias tisztítás, száraztisztítás Oktatási szolgáltatások
<i>Egyedi esetek</i>	Nukleáris Nukleáris áramtermelés Nagy mennyiségű veszélyes hulladék tárolás Közigazgatás Helyi hatóságok Szervezetek környezetileg érzékeny termékekkel vagy szolgáltatásokkal

Megjegyzés:

Megjegyzendő, hogy egy adott szektor nem minden szervezete tartozik mindig ugyanabba a komplexitás kategóriába. A tanúsító/regisztráló szervezet szerződés átvizsgálási eljárása rugalmasságot kell, hogy engedjen a téren, hogy a szervezet speciális tevékenységeit biztosan figyelembe vegyék a komplexitás kategória meghatározásakor.

2 sz. melléklet – Az akkreditált tanúsítvány/registrlás átadása

Ezen Melléklet az ISO/IEC Guide 66 5.5. szakaszához nyújt útmutatást. Lásd IAF Guidance G.5.5.5. Az ISO/IEC Guide 66 5.8. szakaszával együtt értelmezendő.

2.1 Bevezetés

Jelen melléklet az ISO 14001:1996 környezetirányítási rendszer tanúsítványok tanúsító/registrláló szervezetek közötti átadásához ad útmutatót.

Jelen útmutató célja az egyik tanúsító/registrláló szervezet által egy másiknak átadott akkreditált környezetirányítási rendszer tanúsítvány integritás fenntartásának biztosítása.

Az útmutató a tanúsítvány/registrláció átadásával szemben minimum követelményeket támaszt. A tanúsító/registrláló szervezetek az itt leírtnál szigorúbb eljárásokat vagy szabályokat is fogadosíthatnak, abban az esetben, ha a szervezet azon joga, miszerint szabadon választhatja tanúsító/registrláló szervezetét, nincs jogtalanul vagy igazságtalanul korlátozva.

2.2 Meghatározások

A tanúsítvány/registrlás átadása. A tanúsítvány/registrláció átadása definíció szerint egy létező és érvényes (de lásd jelen Melléklet 2.3.1. szakaszát), ISO 14001:1996 környezetirányítási rendszer tanúsítvány elismerése, melyet egy akkreditált tanúsító/registrláló szervezet adott ki (továbbiakban „kiadó tanúsító/registrláló szervezet”) és egy másik akkreditált tanúsító/registrláló szervezet vesz át (továbbiakban „átvevő tanúsító/registrláló szervezet”), saját tanúsítványa kiadása céljából.

Megjegyzés: A többszörös tanúsítás/registrlás nem tartozik a fenti definícióba és azt az IAF nem támogatja.

2.3 Minimum követelmények

2.3.1. Akkreditálás. Csak az EA, PAC, IAAC vagy IAF MLA aláírása által akkreditált tanúsítványok adhatók át. Ha a meglévő tanúsítványt olyan testület akkreditálta mely csak a regionális MLA-hoz tartozik, az átadás csak a regionális csoportban érvényes akkreditálásra korlátozódik. Azon szervezetek, akikre az ilyen akkreditálás nem terjedt ki, új ügyfélként kezelendők.

2.3.2. Az átadást megelőző vizsgálat. Az átvevő tanúsító/registrláló szervezet szakembere elvégzi a leendő ügyfél tanúsítványának/registrlációjának átvizsgálását. Az átvizsgálás keretében mind a dokumentáció átvizsgálására, mind pedig, általában, a leendő ügyfélnél tett látogatásra is sor kerül. Az átvizsgálás a következőkre terjed ki:

- a) Annak megerősítése, hogy az ügyfél tanúsított tevékenységei valóban az átvevő tanúsító/registrláló szervezet tárgykörébe esnek.
- b) Az átadás kérelmezésének okai.
- c) Hitelesség, időtartam, a környezetirányítási rendszer által lefedett tevékenység területe és az akkreditálás tárgyköre tekintetében az érvényes akkreditált tanúsítvány vonatkozik a telephelyre ill. telephelyekre, melyek át kívánják azt adni. Ha megvalósítható, a tanúsítvány/registrláció érvényessége és az elintézetlen nem-megfelelések státusa még a kiadó tanúsító/registrláló testülettel tisztázandó, hacsak az meg nem szűnt.
- d) Az utolsó minősítés/újraminősítés beszámolóinak, rákövetkező felügyeleti beszámolók és a feltárt rendezetlen nem-megfelelések figyelmes vizsgálata. A vizsgálat során át kell nézni az egyéb, a

tanúsítási eljáráshoz kapcsolódó elérhető, vonatkozó dokumentációt is, pl. kézzel írott jegyzetek, ellenőrző listák.

e) Érkezett panaszok és válaszlépéseik.

f) A jelen tanúsítási/regisztrálási ciklus helyzete. Lásd jelen melléklet 2.4.4. szakaszát.

2.4 Tanúsítás

2.4.1. Az átadásakor általában csak érvényes akkreditált tanúsítvány kerül átadásra, azonban ha a tanúsítványt olyan tanúsító/regisztráló szervezet adta ki, amelyik megszűnt működni, vagy akkreditálását visszavonták, az átvevő tanúsító/regisztráló szervezet saját belátása szerint jelen útmutató alapján átveheti a tanúsítványt.

2.4.2. A felfüggesztett vagy felfüggesztés eshetőségét hordozó tanúsítványok nem fogadhatóak el átadásra.

2.4.3. Ha lehet, a még rendezetlen nem-megfeleléseket a kiadó tanúsító/regisztráló szervezetnek ki kell zárnia, még az átadás előtt. Ellenkező esetben az átvevő tanúsító/regisztráló szervezet kell, hogy kizárja azokat.

2.4.4. Ha az átadást megelőző vizsgálatok során további megoldatlan nem-megfelelés vagy potenciális probléma nem merül fel, a tanúsítvány a vizsgálat befejezésének dátumával, kiadható, a rendes döntéshozatali folyamatnak megfelelően. Az előző tanúsítás/regisztrálás mintáját felhasználva kell meghatározni a folyó ellenőrzés és újraminősítés programját, ha csak a vizsgálat eredményeképpen nem az átvevő tanúsító/regisztráló szervezete vezette le az előkészítő vagy újra-értékelő auditot.

2.4.5. Ha az átadást megelőző vizsgálat után is maradnak kétséges pontok a jelenleg vagy az előzőleg kiadott tanúsítvány megfelelőségét illetően, az átvevő tanúsító/regisztráló szervezet a bizonytalanság súlyának függvényében:

- Vagy új ügyfélként kezeli a jelöltet,
- Vagy az azonosított problémás területekre összpontosítva minősítést végez.

A szükséges intézkedésekre vonatkozó döntés a fellelt problémák természetétől és súlyosságától függ, és arról a szervezet felé magyarázattal kell szolgálni.

Az ISO/IEC Guide 66 alkalmazására vonatkozó IAF Útmutató VÉGE

További információ

Jelen dokumentumra illetve egyéb IAF dokumentumra vonatkozó további információt illetően forduljon bármelyik IAF taghoz vagy az IAF Titkársághoz.

Az IAF tagok elérési lehetőségeiről információt az IAF weboldalon talál <http://www.iaf.nu>